

Brüssel, 5. detsember 2025
(OR. en)

16348/25

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0381 (COD)

EF 400
ECOFIN 1675
CODEC 2036

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	4. detsember 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2025) 941 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, mis käsitleb arvelduse lõplikkust ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 98/26/EÜ ja muudetakse direktiivi 2002/47/EÜ finantstagatiskokkulepete kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2025) 941 final.

Lisatud: COM(2025) 941 final

Brüssel, 4.12.2025
COM(2025) 941 final

2025/0381 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

mis käsitleb arvelduse lõplikkust ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 98/26/EÜ ja muudetakse direktiivi 2002/47/EÜ finantstagatiskokkulepete kohta

{SEC(2025) 943 final} - {SWD(2025) 943 final} - {SWD(2025) 944 final}

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Euroopa Komisjoni praeguse koosseisu volituste keskne teema on konkurentsivõimelise Euroopa majanduse loomine. Konkurentsivõime kompassis on kujundatud visioon Euroopast kui majandusjõust, atraktiivsest investeerimissihtkohast ja tootmiskeskusest. Kompassi üks viiest horisontaalsest tugisüsteemist on Euroopa hoiuste ja investeringute liit.

Euroopa strateegilistes sektorites, nagu kaitsetööstuses, kosmetööstuses ning biotehnoloogia, puhta tehnoloogia ja tehisintellekti valdkonnas, on suur vajadus investeringute järele. Piisava riskikapitali puudumisel on novaatorid pahatihti sunnitud lootma välisinvestoritele või viima oma tegevuse üle välismaale. Sellisel juhul jääb Euroopa ilma mitte ainult ettevõtetest, vaid kaudsetelt ka töökohtadest, innovatsioonisuutlikkusest ning võimest luua ja säilitada konkurentsieelist tuleviku majandussektorites.

Kõrgeimal poliitilisel tasandil tunnistatakse laialdaselt vajadust kiirelt tegutseda. 2024. aastal esitasid Enrico Letta ja Mario Draghi vastavalt Euroopa Ülemkogu ja Euroopa Komisjoni presidendi taotlusel olulised aruanded, milles mõlemas soovitati meetmeid kapitaliturgude integratsiooni ja tõhusa järelevalve parandamiseks, et taastada ELi majanduse konkurentsivõime ja tulla toime ELi ees seisvate geopoliitiliste väljakutsetega. Lisaks on ka eurorühm ja Euroopa Ülemkogu kutsunud üles tegema edusamme, et luua tõeliselt integreeritud Euroopa kapitaliturud, mis oleksid juurdepääsetavad kõigile liidu kodanikele ja ettevõtetele. See on kõigi ELi institutsioonide ühine eesmärk, mida Euroopa riikide valitsused laialdaselt toetavad.

2025. aasta märtsi euroala tippkohtumisel rõhutati Euroopa hoiuste ja investeringute liidu loomise kiireloomulisust ja ühist vastutust selle eest. Euroopa Parlament on väitnud, et kapitaliturgude integratsioon on liidu investeerimisstrateegia vajalik tugisammas, ning ta toetab komisjoni kavatsust esildada meetmed, mille eesmärk on tugevdada järelevalvealase ühtsuse vahendeid ja saavutada ühtsem otsene järelevalve kapitaliturgudel. Oma toetust sellele projektile on väljendanud ka Euroopa Keskpank (EKP).

Väljaspool Euroopat on rahvusvahelised organisatsioonid, nagu Rahvusvaheline Valuutafond (IMF) ning Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD), kutsunud üles võtma meetmeid, et kõrvaldada ELi finantsturgude integratsiooni takistavad allesjäänud tõkked. Liikmesriikide finantsturgude ühendamisel kogu ELis on selged ja käegakatsutavad eelised. See vabastab piiriüleseid kapitalivood, mis muudab investeringud tõhusamaks, suurendades samal ajal likviidsust ning vähendades ettevõtete ja investorite kulusid. See suurendab rahandusalast vastupanuvõimet, hajutades riskid laiemale instrumentide ja turgude ringile, ning soodustab innovatsiooni ja konkurentsi, mille tulemusena tagatakse kodanikele paremad tooted ja teenused.

Euroopa hoiuste ja investeringute liidu eesmärkide toetamiseks soovitatakse käesolevas ettepanekus muuta direktiiv 98/26/EÜ (edaspidi „arvelduse lõplikkuse direktiiv“) määruseks. 1998. aastal vastu võetud arvelduse lõplikkuse direktiivi eesmärk on vähendada EL maksesüsteemides ja väärtpaberiarveldussüsteemides süsteemset riski, tagades, et ülekandekorraldused on pärast nende määratud süsteemi sisestamist lõplikud ja tagasivõetamatud, seda isegi osaleja maksejõuetuse korral. Sellega tagatakse õiguskindlus seoses arvelduste, tasaarvestuste ja tagatiskokkulepete ajastuse ja täitmisele pööratavusega,

kindlustades seeläbi finantsturgude sujuva toimimise. Arvelduse lõplikkuse direktiiviga kehtestati ka süsteemide määramise ja sellistes süsteemides osalemisega seotud tagatiste kaitse ühtne kord ning täpsustati, millist õigust teatavate piiriüleste tehingute puhul kohaldatakse. Kuigi arvelduse lõplikkuse direktiivi kohaldamisala piirdub liikmesriigi õigusaktidega reguleeritud süsteemidega, võivad liikmesriigid laiendada arvelduse lõplikkuse direktiivi laadset kaitset ka kolmandate riikide süsteemides osalevatele riigisisestele üksustele.

Alates arvelduse lõplikkuse direktiivi vastuvõtmisest 1998. aastal on seda kuus korda muudetud, et kajastada ELi finantsturgude muutuvat struktuuri. Esimese, 2009. aasta muudatusega¹ laiendati arvelduse lõplikkuse kaitset krediidinõuetele ning makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemide vahelistele seostele. 2010. aastal vastu võetud teise muudatusega² viidi direktiiv³ kooskõlla Euroopa järelevalveasutuste loomisega, täpsustades ELi ja liikmesriikide järelevalveasutuste ülesandeid. Kolmanda, 2012. aasta muudatusega⁴ kehtestati uued nõuded, et tagada kooskõla ELi uue kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabeohidlate raamistikuga. Neljanda, 2014. aasta muudatusega⁵ kohandati mõisteid ja viiteid, et viia arvelduse lõplikkuse direktiiv vastavusse ELi ühtlustatud väärtpaberiarvelduskorraga. Viienda, 2019. aasta muudatusega⁶ täpsustati kolmandate riikide osalejaid ja süsteemide koostalitlusvõimet käsitlevaid sätteid, et tagada järjepidevus pankade kriisilahenduse korral. 2024. aastal tehtud viimase, st kuuenda muudatusega⁷ laiendati aktsepteeritud osalejate ringi, lisades pangandussektorivälised makseteenuse pakkujad, millega ajakohatati raamistikku, et kajastada muutusi ELi jaemaksete taristus.

2023. aastal avaldas komisjon aruande arvelduse lõplikkuse direktiivi läbivaatamise kohta. Aruandes jõuti toona järeldusele, et arvelduse lõplikkuse direktiiv toimib tõhusalt ja selle põhjalik uuendamine ei ole vajalik. Komisjon tõi siiski esile uue tehnoloogia mõju, õiguskindluse puudumise, mis tekitab turuosalistele lisakulusid, ning liikmesriikide vahelised erinevused arvelduse lõplikkuse direktiivi sätete ülevõtmises, mis tekitab piiriülestes olukordades raskusi ja kulusid.

Sellegipoolest on arvelduse lõplikkuse direktiivil olnud ELi makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemide stabiilsuse ja õiguskindluse tagamisel keskne roll, kaitstes ülekandekorraldusi ja tasaarvestuskokkuleppeid maksejõuetuse mõju eest. Direktiivi

¹ Vt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. mai 2009. aasta direktiiv 2009/44/EÜ, millega muudetakse direktiivi 98/26/EÜ arvelduse lõplikkuse kohta makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemides ja direktiivi 2002/47/EÜ finantstagatiskokkulepete kohta seoses omavahel ühendatud süsteemide ja krediidinõuetega (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 146, 10.6.2009, lk 37–43, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/44/oj>).

² Vt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/78/EL, millega muudetakse direktiive 98/26/EÜ, 2002/87/EÜ, 2003/6/EÜ, 2003/41/EÜ, 2003/71/EÜ, 2004/39/EÜ, 2004/109/EÜ, 2005/60/EÜ, 2006/48/EÜ, 2006/49/EÜ ja 2009/65/EÜ seoses Euroopa Järelevalveasutusele (Euroopa Pangandusjärelevalve), Euroopa Järelevalveasutusele (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionidejärelevalve) ning Euroopa Järelevalveasutusele (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) antud volitustega (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 331, 15.12.2010, lk 120–161, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/78/oj>).

³ Vt direktiiv 2010/78/EL.

⁴ Vt seonduvad muudatused, mis on kehtestatud määrusega (EL) nr 648/2012 (Euroopa turu infrastruktuuri määrus).

⁵ Vt seonduvad muudatused, mis on kehtestatud määrusega (EL) nr 909/2014 (väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide määrus).

⁶ Vt seonduvad muudatused, mis on kehtestatud direktiiviga (EL) 2019/879 (pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse teine direktiiv).

⁷ Vt seonduvad muudatused, mis on kehtestatud määrusega (EL) 2024/886 (välkmaksete määrus).

liikmesriikide õigusesse ülevõtmise tulemusel on aga tekkinud märkimisväärsed erinevused, mis kahjustavad selle tõhusust sidusa ja integreeritud Euroopa kauplemisjärgse keskkonna edendamisel. Liikmesriigid on süsteemide määramiseks kasutanud erinevaid meetodeid, mis on tekitanud osalejate kaitse ulatuses ebakõlasid. Samamoodi on osalejate ja kaudsete osalejate määratlused ja kohtlemine väga erinevad, mis tekitab ebakindlust küsimuses, et kelle suhtes arvelduse lõplikkuse kaitse kehtib. Erinevusi esineb ka kaitsega hõlmatud väärtpaberite liikide puhul – mõned riigid kasutavad kitsast tõlgendust, mis piirab kaitse ulatust, teised aga rakendavad laiemaid kriteeriume.

Veel üks ebakõla on seotud arvelduse lõplikkuse ajaga, kuna liikmesriigid määravad erinevalt täpse hetke, millal ülekandekorraldused muutuvad tagasivõetamatuks ja on kaitstud maksejõuetusmenetluste eest – see on eriti suur probleem mitut süsteemi hõlmavate piiriüleste arvelduste puhul. Erinevad kollisiooninormid ja kolmandate riikide süsteemides osalevate ELi üksuste erinev kohtlemine muudavad olukorra veelgi keerulisemaks, tekitades ebakindlust selle suhtes, milline õiguskord reguleerib mitme jurisdiktsiooni alla kuuluvate tehingute puhul lõplikkust. Lisaks on määramise tavad ja läbipaistvuse tase liikmesriigiti erinevad, kusjuures mõned liikmesriigid avaldavad määratud süsteemide ja nendes osalejate kohta piiratud teavet, mis vähendab õigusselgust ja turu usaldust. Need erinevused üheskoos nõrgendavad arvelduse lõplikkuse direktiivi ühtlustamise püüdlust, toovad piiriüleste arvelduste puhul kaasa õigusliku ja operatsiooniriski ning takistavad ELi finantsturgude tõhusat toimimist ja integratsiooni. Lisaks sellele ei ole arvelduse lõplikkuse direktiivi ega direktiivi 2002/47/EÜ (finantstagatiste direktiiv) asjaomased sätted täielikult tehnoloogianeutraalsed, kuna need on koostatud traditsioonilisi kontopõhiseid süsteeme silmas pidades. See tekitab õiguskindlusetust hajusraamatu tehnoloogia ja tokeniseeritud raha- või väärtpaberivormide kasutamisel, mis ei pruugi selgelt kuuluda olemasolevate mõistete „ülekandekorraldused“, „väärtpaberid“ või „arveldussüsteemid“ alla, piirates sellega innovatsiooni ja järjepidevust nende rakendamisel.

Arvelduse lõplikkuse direktiivi muutmine määruseks ja põhimõistete määratluste ajakohastamine suurendaks õiguskindlust, järjepidevust ja turgude integratsiooni kogu ELis. Määruse eesmärk on tagada piisav tehnoloogianeutraalsus, et toetada sellise uue tehnoloogia nagu hajusraamatu tehnoloogia rakendamist, tuua turule tõhusad lahendused ja tagada samal ajal riskide asjakohane maandamine. Lisaks oleks täiendav ühtlustamine kooskõlas selliste laiemate ELi algatustega nagu kapitaliturgude liit ning Euroopa hoiuste ja investeeringute liit, mis suurendaks investorite usaldust ning parandaks kauplemisjärgse ökosüsteemi vastupidavust ja konkurentsivõimet.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Ettepanekuga muudetakse arvelduse lõplikkuse direktiiv määruseks (edaspidi „arvelduse lõplikkuse määrus“). Selle eesmärgi saavutamiseks täpsustatakse ettepanekus arvelduse lõplikkuse direktiivi pakutava kaitsega seotud küsimusi, et saavutada kogu ELis ühtne lähenemisviis. See on seotud eelkõige järgmisega: i) digitaalse innovatsiooni õiguskindlus; ii) kollisiooninormid; iii) ELi üksuste osalemine kolmandate riikide süsteemides; iv) osalejate ring; v) aktsepteeritavad väärtpaberid; vi) ELi süsteemide määramise tavad; vii) läbipaistvus ning viii) arvelduse lõplikkuse aeg.

Kuna kapitaliturgude keskmes on väärtpaberitehingute eest tasumine ja nende arveldamine, aitaksid kavandatavad seadusandlikud muudatused kaasa turvalisema ja tõhusama kauplemisjärgse keskkonna loomisele ELis, mis on kooskõlas Euroopa hoiuste ja investeeringute liidu eesmärkidega. Lisaks toetaks arvelduse lõplikkuse määrus innovatsiooni ja uue tehnoloogia kasutuselevõttu, täpsustades määruses sisalduvaid mõisteid ja sätete

kohaldamisala. Üldiselt vähendaks arvelduse lõplikkuse määrus makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemides osalemisega seonduvat süsteemset riski, eelkõige sellistes süsteemides osalejate maksejõuetusega seotud riski. Hästitoimivad maksesüsteemid ja väärtpaberiarveldussüsteemid, nagu need, mida haldavad väärtpaberite keskdepositooriumid, tagavad, et makseid ja väärtpaberitehinguid saab teha turvaliselt ja kindlalt. See on finantssektori ja seega ka Euroopa hoiuste ja investeringute liidu oluline alustala. Sel viisil täiendab arvelduse lõplikkuse määrus teisi kauplemisjärgset keskkonda reguleerivaid õigusakte, st väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide määrust, finantstagatiste direktiivi ja Euroopa turu infrastruktuuri määrust.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Algatuse eesmärk on täiendada komisjoni laiemat tegevuskava, et muuta ELi kapitaliturud konkurentsivõimelisemaks ja vastupidavamaks. Konkurentsivõimeline ja tõhus kauplemisjärgne keskkond, mille keskmes on arveldus- ja maksesüsteemid, on Euroopa hoiuste ja investeringute liidu eesmärkide saavutamiseks hädavajalik. Täielikult toimiv ja integreeritud kapitaliturg võimaldab ELi majandusel kestlikult kasvada ja suurendada oma konkurentsivõimet; see on kooskõlas komisjoni strateegiliste prioriteetidega, mille keskmes on töökohtade loomiseks, majanduskasvuks ja investeringuteks õigete tingimuste loomine.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

ELi toimimise lepingu artikliga 114 antakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule pädevus võtta selliseid meetmeid liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamiseks, mis on seotud siseturu rajamise ja selle toimimisega. ELi toimimise lepingu artikkel 114 võimaldab ELil võtta meetmeid mitte üksnes selleks, et kõrvaldada olemasolevad takistused põhivabaduste kasutamisel, vaid ka selleks, et ennetada selliste takistuste tekkimist, eriti kui need raskendavad ettevõtjatel, sealhulgas investoritel, kasutada täiel määral ära siseturu hüvesid.

Tõhusad lahendused teenuste piiriülese osutamise tagamiseks nendes sektorites praegu puuduvad või takistavad seda liikmesriikide erinevad õigusnormid, millega rakendatakse ELi õigusakte. Lisaks on vaja ELi õigusnorme ajakohastada, et hõlbustada finantsteenuste osutamist uue tehnoloogia, eelkõige hajusraamatu tehnoloogia abil, mis võib tõhustada kapitaliturgude toimimist. Neid probleeme süvendab veelgi arvelduse lõplikkuse direktiivi erinev ülevõtmine liikmesriikides.

Käesoleva ettepanekuga toetatakse ühtse turu nõuetekohast ja turvalist toimimist, kaitstakse konkurentsi ja säilitatakse innovatsiooni stiimulid. Järelikult on sobiv õiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 114.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 5 lõikes 3 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttele tuleks liidu tasandil meetmeid võtta ainult juhul, kui liikmesriigid eraldi ei suuda kavandatud eesmarke piisavalt saavutada ning seepärast saab kõnealuseid eesmarke kavandatud meetmete ulatuse või mõju tõttu paremini saavutada ELi tasandil.

Arvelduse lõplikkuse direktiivi eesmärk on vähendada makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemides osalejate maksejõuetusest tulenevat süsteemset riski. Selleks on direktiiviga ette nähtud makse- või arveldussüsteemi sisestatud ülekandekorralduste tagasivõetamatuks muutumise ja lõplikkuse kaitse. Arvelduse lõplikkuse direktiivi ülevõtmine

jäeti liikmesriikide ülesandeks, mis tõi ELis määratud arveldus- ja maksesüsteemides kaasa erineva kohaldamise ja tõlgendamise. See takistab piiriüleseid tehinguid ja pärsib ELi kapitaliturgude integreerimist.

Arvelduse lõplikkuse direktiivi muutmine määruseks võimaldab kogu ELis rakendada järjepidevamat ja ühtsemat lähenemisviisi.

- **Proportsionaalsus**

Arvelduse lõplikkuse direktiivi kavandatud määruseks muutmist – koos selle sisuliste sätete sihipärase muutmisega – tuleks pidada proportsionaalseks ja vajalikuks, et aidata saavutada Euroopa hoiuste ja investeeringute liidu eesmärgid. Piiriülest finantstegevust on pikka aega takistanud killustatus ja liikmesriikidevahelised erinevused arvelduse lõplikkuse normide kohaldamisel. Oluliste mõistete ja kontseptsioonide erinev ülevõtmine ning ebajärjekindlad riiklikud tavad süsteemi määramisel ja lõplikkuse aja kindlaksmääramisel põhjustavad õiguskindlusetust ning tekitavad piiriüleste tehingute puhul täiendava operatsiooni- ja õigusliku riski. Määrusega need normid ühtlustatakse, millega tagatakse nende ühtne kohaldamine kogu liidus ning võimaldatakse sujuvamaid ja prognoositavamaid finantstehinguid. Nii toetab ettepanek Euroopa hoiuste ja investeeringute liidu üht põhieesmärki, mis näeb ette integreerituma ja tõhusama hoiuste ja investeeringute ühtse turu loomise.

Määruses esitatuna ei tekitaks arvelduse lõplikkuse sätted turuosalistele ega ametiasutustele ebaproportsionaalset koormust. Selle asemel kõrvaldataks määrusega dubleerivad õiguslikud ja nõuete täitmise tagamise meetmed, mis tulenevad praegu vajadusest orienteeruda arvelduse lõplikkuse direktiivi 27-l eri viisil ülevõtmises ja tõlgendamises. Arvelduse lõplikkuse määrusega saavutatav õiguslik ühtsus lihtsustaks osalemist mitmes süsteemis, vähendaks õigusliku hoolsuskohustuse täitmise seotud kulusid ja suurendaks õiguskindlust, eelkõige piiriülestes olukordades ja kolmandate riikide süsteemides osalemise korral. Samuti tagaksid tehnoloogianeutraalsuse säilitamisega seotud muudatused suurema õiguskindluse juhul, kui süsteemid ja varad tuginevad uuele tehnoloogiale, vähendades vajadust kuluka õigusabi järele, et tagada õigusnormidele vastavus.

- **Vahendi valik**

Arvelduse lõplikkuse direktiiv võimaldab liikmesriigi õigusesse ülevõtmist, mille tulemuseks on erinev tõlgendamine ja kohaldamine liikmesriikides, eelkõige seoses süsteemide määramise, tagatise kaitse ulatuse ja piiriüleste osalejate kohtlemisega. Liikmesriikide erinevad lähenemisviisid põhjustavad õiguskindlusetust, takistavad turgude integreerimist ja pärsivad piiriüleseid tehinguid. Määrus oleks vahetult kohaldatav, millega kõrvaldatakse need erinevused ja tagatakse, et kogu liidus kohaldatakse ühetaoliselt samu õigusnorme. See vähendaks mitmes riigis tegutsevate turuosaliste jaoks õiguslikku riski ja keerukust ning toetaks tõhusamat piiriülest arveldamist ja süsteemide koostalitlusvõimet. Seega on asjakohane ja vajalik tunnistada arvelduse lõplikkuse direktiiv kehtetuks ja asendada see määrusega.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

2023. aastal avaldas komisjon aruande⁸ makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemides arvelduse lõplikkuse, sealhulgas selle kolmandate riikide süsteemides osalevate siseriiklike asutuste suhtes kohaldamise läbivaatamise kohta. Kuigi läbivaatamise tulemusena jõuti järeldusele, et arvelduse lõplikkuse direktiiv toimib tõhusalt ja selle põhjalik uuendamine ei ole vajalik, toodi välja ka asjaolu, et uue tehnoloogia mõju ja õiguskindluse puudumine teatavates valdkondades võivad põhjustada finantsturu osalistele täiendavaid kulusid. Samuti märgiti, et ühtlustamise madalam tase jätab liikmesriikidele ülevõtmisel ja rakendamisel suurema kaalutusõiguse ning võib piiriülestes olukordades tekitada probleeme.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Komisjon on kogu käesoleva ettepaneku ettevalmistamise jooksul konsulteerinud sidusrühmadega, eelkõige

- korraldades arvelduse lõplikkuse direktiivi toimimise üle avaliku konsultatsiooni,⁹ mis toimus ajavahemikus 12. veebruarist kuni 7. maini 2021. Sihtkonsultatsioonile vastas 72 sidusrühma. Paljud vastajad tõid esile ühtlustamise ja õiguskindluse puudumise seoses sellega, kuidas liikmesriikide maksejõuetusnorme kohaldatakse kolmandate riikide süsteemides osalevate ELi üksuste suhtes. Samuti jõuti üldisele kokkuleppele lisada liikmesriigi õigusaktidega reguleeritud süsteemide puhul aktsepteeritud (vahetute) osalejate hulka väärtpaberite keskdepositooriumid;
- viies 26. septembril 2024 läbi sidusrühmade seminari,¹⁰ millel käsitleti turutaristu integreerimise takistuste kindlakstegemist ja nende kõrvaldamist ning investeerimisfondide mahu suurendamist ELis. Seminari raames toimus vestlusring kauplemisjärgse tegevuse teemal, kus uuriti kauplemisjärgse konsolideerimise võimalikke eeliseid ja kitsaskohti ning regulatiivset keskkonda;
- korraldades ajavahemikus 15. aprillist kuni 10. juunini 2025 sihtkonsultatsiooni¹¹ ELi kapitaliturgude integreerimise teemal. Mõned vastajad leidsid, et arvelduse lõplikkuse direktiiv toimib hästi ja muudatusi ei ole vaja, välja arvatud mõned täpsustused seoses direktiivi kohaldamisega hajusraamatu tehnoloogial põhinevate süsteemide suhtes. Teised vastajad toetasid aga arvelduse lõplikkuse direktiivi muutmist määruseks, et lahendada kõnealuse direktiivi ELis ebajärjekindla rakendamise probleem. Vastajad rõhutasid ka vajadust kollisiooninorme käsitlevate selgemate suuniste järele, samuti vajadust kõrvaldada ebakindlus seoses kaudsete osalejate kaitsega ning kaitse laiendamisega

⁸ Komisjoni aruanne direktiividega 98/26/EÜ ja 2002/47/EÜ reguleeritud makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemides arvelduse lõplikkuse, sealhulgas selle kolmandate riikide süsteemides osalevate siseriiklike asutuste suhtes kohaldamise ning finantstagatiskokkulepete läbivaatamise kohta (COM(2023) 345 final).

⁹ Kokkuvõtlik aruanne sihtkonsultatsiooni kohta, mis käsitleb direktiivi arvelduse lõplikkuse kohta makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemides läbivaatamist, 12. veebruar 2021 – 7. mai 2021. Vt https://finance.ec.europa.eu/system/files/2023-06/2021-settlement-finality-review-summary-of-responses_en_0.pdf.

¹⁰ Ürituse kokkuvõte: https://finance.ec.europa.eu/events/roundtables-consolidation-identifying-and-addressing-barriers-integration-market-infrastructure-and-2024-09-26_en.

¹¹ Vastuste täielik loetelu on kättesaadav järgmisel aadressil: https://finance.ec.europa.eu/regulation-and-supervision/consultations-0/targeted-consultation-integration-eu-capital-markets-2025_en

kolmandate riikide süsteemides ja hajusraamatu tehnoloogial põhinevates süsteemides osalejatele. Mitu vastajat märkis, et praegune arvelduse lõplikkuse direktiivi raamistik on liiga kitsas ja et kasulikum oleks terviklikum lähenemisviis (nt aktsepteeritud osalejate ringi laiendamine). Mõned vastajad soovitasid laiendada arvelduse lõplikkuse direktiivi kaitset kõigile varadele, mitte ainult sularahale ja väärtpaberitele, ning laiendada mõiste „süsteem“ määratlust, et hõlmata rohkem süsteemitüüpe. Lisaks märkisid mõned vastajad, et iga määratud süsteemi kohta tuleks teavet avaldada, et ühtlustada arvelduse lõplikkuse direktiivi kohased arvelduse lõplikkuse ajad, ning finantstagatiste direktiivi mõisted „tagatis“ ja „finantstagatis“ tuleks selgemalt määratleda. Enam kui pooled vastajatest mainisid, et nende määratluste erinevus muudab tagatiste tõhusa haldamise keeruliseks.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Käesoleva ettepaneku koostamisel tugines komisjon väliseksperptidele ja andmetele, mis pärinevad järgmistest allikatest:

- väärtpaberite ja tagatiste turutaristute nõuanderühm (AMI-SeCo)¹² avaldas 2025. aasta septembris aruande¹³ väärtpaberite kauplemisjärgsete teenuste integreerimise allesjäänud takistuste kohta. Aruandes märgitakse, et kuigi ELi regulatiivsete meetmetega on takistused (sh lõplikkuse küsimused) kõrvaldatud, püsivad erimeelsused erineva rakendamise või tõlgendamise tõttu liikmesriikides;
- Euroopa Komisjoni poolt 2024. aasta septembris tellitud uuring¹⁴ Euroopa kauplemisjärgsete taristute killustatuse vähendamise kohta. Uuring¹⁵ põhines avalikult kättesaadaval teabel ja andmetel, kuid hõlmas ka 98 struktureeritud intervjuud 76 asutusega 21 Euroopa riigist, sealhulgas finantsturutaristute, turuosaliste ning järelevalve- ja poliitikaasutustega. Uuringus märgitakse, et arvelduse lõplikkuse määratlus on üks valdkondadest, kus liikmesriikidevahelised erinevused tõlgendamises ja rakendamises takistavad kapitaliturgude integratsiooni. Lisaks soovitatakse uuringus muuta arvelduse lõplikkuse direktiiv määruseks, kuna see tagaks arvelduse lõplikkuse normide ühtse kohaldamise, vähendaks õiguslikku riski ja tugevdaks koostalitlevate konsolideeritud turutaristute alust.

- **Mõju hindamine**

Ettepanekut toetab mõjuhindang, täpsemalt ELi kapitaliturgude integreerimise ja järelevalve algatusele lisatud mõjuhindangu sektoripõhine lisa kauplemisjärgse tegevuse kohta (8. lisa).

Seoses arvelduse lõplikkuse direktiivi võimalike muudatustega kaaluti mõjuhindangus kolme varianti:

- 1. variant: meetmeid ei võeta;

¹² AMI-SeCo on nõuandev rühm, mis nõustab eurosüsteemi väärtpaberite kliirimise ja arvelduse ning tagatiste haldamise küsimustes. Rühma juhib Euroopa Keskpang, Euroopa Komisjon osaleb vaatlejana.

¹³ „Remaining barriers to integration in securities post-trade services – Issues and recommendations“, väärtpaberite ja tagatiste turutaristute nõuanderühm, september 2025. Vt https://www.ecb.europa.eu/press/intro/publications/pdf/ecb.amiseco202509_barriersmarketintegration.en.pdf.

¹⁴ Vt uuringu kirjeldus 20. juunil 2024. aastal *Euroopa Liidu Teatajas* S 119/2024 avaldatud hankemenetluse 364479-2024 all.

¹⁵ „Study on consolidation and reducing fragmentation in trading and post-trade infrastructures in Europe“ (Uuring Euroopa kauplemistaristute ja kauplemisjärgsete taristute konsolideerimise ja nende killustatuse vähendamise kohta), Bourse Consult & Civitta, [avaldatakse peatselt].

- 2. variant: arvelduse lõplikkuse direktiivi põhjalik läbivaatamine turutaristu toimimise parandamiseks;
- 3. variant: arvelduse lõplikkuse direktiivi ulatuslik läbivaatamine integreeritud turu loomiseks

2. ja 3. variandis eeldatakse, et arvelduse lõplikkuse direktiiv muudetakse määruseks. Variandid erinevad siiski arvelduse lõplikkuse määruse kohase kaitse ulatuse poolest. 2. ja 3. variandi aspekte selgitatakse allpool.

	2. variant	3. variant
Digitaalse innovatsiooniga seotud õiguskindlus	Mõistete ja kontseptsioonide „süsteem“, „osaleja“ ja „asutus“ muudatused, et viia need kooskõlla hajusraamatu tehnoloogiaga ja võimaldada seega teatavatel hajusraamatu tehnoloogial põhinevatel süsteemidel kasutada arvelduse lõplikkuse kaitset.	Kõik 2. variandi sätted ja lisaks õiguskindluse laiendamine väärtpaberite omamise muudele aspektidele ning süsteemide määramise edasine ühtlustamine, kui need süsteemid kasutavad hajusraamatu tehnoloogiat.
Kohaldatavad kollisiooninormid	Arvelduse lõplikkuse direktiivis sätestatud kollisiooninormide täpsustamine, et neid saaks vahetult kohaldada, sealhulgas hajusraamatu tehnoloogial põhinevate süsteemide ja tokeniseeritud väärtpaberite suhtes.	Kohaldatavat kollisiooninormi reguleerib Haagi konventsioon, mis käsitleb vahendaja käes olevate väärtpaberitega seotud teatavate õiguste suhtes kohaldatavat õigust.
ELi üksuste osalemine kolmandate riikide süsteemides	Kolmandate riikide süsteemide registreerimise ühtlustatud nõuded ja keskse juurdepääsupunkti kasutuselevõtt (ESMA ¹⁶ ja EBA ¹⁷). ELi krediitiasutused, investeerimisühingud, avaliku sektori asutused või riigi tagatisega ettevõtjad, kes osalevad ELis registreeritud kolmandate riikide süsteemides, saavad kasutada arvelduse lõplikkuse kaitset. Registreerib liikmesriik enda	Kolmandate riikide süsteemide registreerimise ühtlustatud nõuded ja keskne juurdepääsupunkt. Kolmandate riikide süsteemide registreerimise eest vastutaksid ESMA (väärtpaberiarveldussüsteemide puhul) ja Euroopa Keskpank / EKPS ¹⁸ (maksesüsteemide puhul), mille tulemuseks oleks kogu ELi hõlmav registreerimine.

¹⁶ Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve.

¹⁷ Euroopa Pangandusjärelevalve.

¹⁸ Euroopa Keskpankade Süsteem.

	nimel. ELi tasandil registreerimist ei toimu.	
Osalejate ring	Süsteemis osalejate loetelu laiendamine kõigile juriidilistele isikutele, kes vastavad arvelduse lõplikkuse normides ja süsteemi reeglistikus sätestatud teatavatele tingimustele.	Iga üksus, kellele süsteemikorraldaja on andnud loa süsteemis osaleda, loetakse selles osalejaks. See eeldaks muudatuste tegemist teistesse õigusaktidesse, sealhulgas väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide määrusesse, et tagada ühtlustamine.
Aktsepteeritavad väärtpaberid	Aktsepteeritavate väärtpaberite üldine määratlus.	Määratud süsteemide korraldajad võivad valida instrumendid, mida tagatud kaitse hõlmab.
ELi süsteemide määramise tavad	Süsteemide määramise ühtlustatud nõuded ELis ja määramistavade ühtlustamine, eelkõige seoses teates esitatava teabe liigi, hindamiskriteeriumide või kohaldatavate tähtaegadega.	ELi süsteemide hindamise ja määramise eest ELi tasandil vastutaksid ESMA (väärtpaberiarveldussüsteemid) ja Euroopa Keskpank / EKPS (maks süsteemid).
Läbipaistvus	Liikmesriigid esitavad ESMA-le määratud ELi süsteemide kohta ajakohastatud teabe, mis avalikustatakse. Samuti laiendatakse 2. variandi kohaselt esitatava teabe ulatust.	Teave arvelduse lõplikkuse määruse kohaselt määratud süsteemide kohta avalikustatakse tsentraliseeritud kujul. ESMA-le esitatakse ühtlustatud aruanded, sealhulgas määratud süsteemide, normide ja osalejate kohta, samuti nende kolmandate riikide süsteemide kohta, mille suhtes kohaldatakse riigisisese osalejate kaitset. ESMA annaks piiramatut juurdepääsu teabele maksejõuetusmenetluste kohta, mis on algatatud mõne määratud ELi süsteemis osalejate vastu.
Arvelduse lõplikkuse aeg	Arvelduse lõplikkuse määrusega määratakse kindlaks ülekandekorralduste süsteemi sisestamise ja tagasivõetamatuks muutumise ajahetked ning potentsiaalselt ka ülekandekorralduste	Kõik kolm arvelduse lõplikkuse ajahetke ühtlustatakse ELi tasandil ühtselt kõigi süsteemitüüpide puhul.

	täitmise lõplikkuse ajahetk.	
--	------------------------------	--

Mõjuhindangus jõuti järeldusele, et 2. variant kõrvaldab tuvastatud takistused kõige paremini ning tagab samal ajal kavandatud lahenduste proportsionaalsuse, tõhususe ja sidususe. Variant, mille kohaselt meetmeid ei võeta (1. variant), ei lahendaks ühtegi tuvastatud probleemi, vaid jätaks need majandussektori või liikmesriikide alt-üles-algatuste hooleks. See ei kõrvaldaks olemasolevaid turgude integreerimise takistusi, kuna jätkuvalt erinevad ülevõtmised liikmesriikides tekitavad turuosalistele piiriülesel tegutsemisel lisakulusid. Mõjuhindangus leiti siiski, et kuigi arvelduse lõplikkuse direktiivi poolt 1. variandi kohaselt pakutav paindlikkus võib aidata leevendada ühtlustamise puudumist / liikmesriikide erinevusi maksejõuetuse, äriühinguõiguse või väärtpaperiõiguse raamistikus, ei korvaks see turgude integreerimist takistavatest olemasolevatest tõketest tulenevaid kulusid.

Nii 2. kui ka 3. variandi puhul võimaldaks arvelduse lõplikkuse direktiivi muutmine määruseks rakendada kogu ELis järjepidevamat ja ühtsemat lähenemisviisi. See aitaks vähendada killustatust ja sellega seotud kulusid. Lisaks tagaks see arvelduse lõplikkuse normide ühtse kohaldamise, vähendaks õiguslikku riski ja toetaks turutaristute koostalitlusvõimet. Samal ajal vähendaks ühtlustatud maksejõuetusõiguse puudumine 2. ja 3. variandi positiivset mõju.

Järgmises tabelis on kokku võetud mõjuhindangus kindlaks tehtud peamine mõju eeliste ja kulude seisukohast.

	2. variant	3. variant
Digitaalse innovatsiooniga seotud õiguskindlus	Arvelduse lõplikkuse määruse kohane ühtne süsteemi kaitse ELi osalejate maksejõuetuse eest, sõltumata kasutatavast tehnoloogiast, tingimusel et kõik arvelduse lõplikkuse määruse nõuded on täidetud. Väiksemad järelevalvekulud. Innovatsiooni soodustamine arvelduse lõplikkuse määruse kohaldamise selguse kaudu.	Täiendavad meetmed, st digitaalsete tokenite või raamatupidamiskannete sõnaselge tunnustamine traditsiooniliste väärtpaperitega võrdväärsete (või võrreldavate) õiguste kandjatena, võimalik, et arendades välja vabatahtliku ELi tasandi õigusraamistiku digitaalsete väärtpaperite jaoks (st 28. režiim), lähevad arvelduse lõplikkuse määruse kohaldamisalast kaugemale ja neid tuleks kaaluda 28. režiimi käsitleva Euroopa hoiuste ja investeringute liidu mõttevahetuse raames kooskõlas sidusrühmade soovitustega.
Kohaldatavad kollisiooninormid	Suurem õiguskindlus piiriüleste väärtpaperitehingute puhul. Turuosalistes hoiavad kokku õigusnõustamise ja nõuete täitmisega seotud kulusid. Need eelised	Suurem õiguskindlus ja väiksemad nõuete täitmisega seotud kulud. Turu killustatus jääks püsima ja avaldaks negatiivset mõju süsteemi üldisele kaitsele. See ei toetaks

	laieneksid ka hajusraamatu tehnoloogial põhinevatele süsteemidele.	turgude integreerimist ega tõhusust.
ELi üksuste osalemine kolmandate riikide süsteemides	Võrdsed tingimused. ELi osalejate väiksemad kulud seoses nende kolmandate riikide süsteemide tagatistõuetega, milles nad osalevad.	Maksimaalne ühtlustamine, nõuete täitmise lihtsus tänu ESMA/EBA/EKPSi volitustele. See eeldaks nende üksuste ressursside olulist suurendamist. Seega tulenevad sellest võimalikud viivitused ja kulud.
Osalejate ring	Kaitse ühtlustatud ulatus liikmesriikides. Kulud piirduvad liikmesriikidega, kes peavad vajaduse korral muutma oma õigusakte (liikmesriik, kes laiendab kaitset määruse kohaldamisalast väljapoole).	Innovatsiooni toetamine, kuid vähem kindlust süsteemis osalemise suhtes. Turu killustatus. Hajusraamatu tehnoloogial põhinevate süsteemide ja muude süsteemide korraldajate vahelised ebavõrdsed tingimused.
Aktsepteeritavad väärtpaperid	Turu väiksem killustatus ja piiriüleste tehingute väiksemad kulud. Kulud piirduvad liikmesriikidega, kes peavad vajaduse korral muutma oma õigusakte (liikmesriik, kes laiendab kaitset määruse kohaldamisalast väljapoole).	Innovatsiooni toetamine, kuid vähem kindlust süsteemis osalemise suhtes. Turu killustatus. Hajusraamatu tehnoloogial põhinevate süsteemide ja muude süsteemide korraldajate vahelised ebavõrdsed tingimused.
ELi süsteemide määramise tavad	Võrdsed tingimused, lihtsam piiriülene arveldamine ja väiksem killustatus. Hajusraamatu tehnoloogial põhinevate süsteemide kasutuselevõtuga toetatakse ka innovatsiooni. Mõned kulud liikmesriikidele, kuna nad peaksid kohandama oma määramisprotsesse.	Suurim võimalik ühtlustamine. Turgude integreerimine. ESMA/EBA/EKPSi kulud vajaliku pädevuse ja taristu loomiseks ning sellest tulenevad viivitused.
Läbipaistvus	Turu väiksem killustatus, suurem õiguskindlus ja lihtsam riskide jälgimine. Suurem usaldus määratud süsteemide, sealhulgas hajusraamatu tehnoloogial põhinevate süsteemide vastu. Piiriülene tegevus, turu edasine integreerimine ja mastaabisääst. Lisateabe	Täiendavate elementide läbipaistvus ei annaks tõenäoliselt konkurentsi, usalduse või riskijuhtimise seisukohalt täiendavat kasu.

	avaldamise kulud on süsteemikorraldajate jaoks piiratud, kuid ESMA jaoks täiendava kvaliteedikontrolli tõttu veidi suuremad.	
Arvelduse lõplikkuse aeg	Väiksem killustatus. Koostalitlusvõime, väärtpaberite keskdepositooriumi ühenduste lihtsam seadistamine ja suurem piiriülene arveldamine.	Täielik ühtlustamine – süsteemi eripärasid arvesse võtmata – kahjustab süsteemi tõhusust. Kallis rakendus hajusraamatu tehnoloogia keskkonnas, mis nõuab täiendavaid kaitsemeetmeid.

Eespool esitatud analüüsi põhjal leiti, et 2. variant oleks üldiselt tõhusam, tulemuslikum ja sidusam kui 3. variant, isegi kui 3. variant oleks arvelduse lõplikkuse sätete veelgi suurema ühtlustamise tõttu 2. variandist parem, kuna parandab järelevalvet ja vähendab erinevusi. Kokkuvõttes on eelistatud 2. variant, kuna see on kooskõlas Euroopa hoiuste ja investeeringute liidu eesmärkidega ning on samal ajal proportsionaalsem ja kulutõhusam. See toetab ka integreeritumat, tõhusamat ja innovaatilisemat ELi kapitaliturgu. 2. variant aitab vähendada killustatust ja soodustab ühtlustatumat turgu, mis on kooskõlas Euroopa hoiuste ja investeeringute liidu laiemate eesmärkidega.

Õiguskontrollikomitee andis pärast esialgset negatiivset arvamust mõjuhinnangule positiivse hinnangu. Õiguskontrollikomitee esitatud märkuste arvessevõtmiseks on mõjuhinnangut muudetud, et i) täpsustada algatuse kohaldamisala põhjendusi ja selle rolli laiemas Euroopa hoiuste ja investeeringute liidu strateegias, sealhulgas selle koostoimet teiste algatustega; ii) ühtlustada probleemi määratlemise ja probleemi põhjustega seotud osi; iii) parandada hajusraamatu tehnoloogial põhineva innovatsiooniga seotud selgitusi; iv) täpsustada sekkumise loogikat ja eesmärgi. Samuti on teksti muudetud, et tugevdada probleemide ulatuse analüüsi, tuginedes sidusrühmadelt saadud täiendavatele kvantitatiivsetele andmetele ja muudele olemasolevatele uuringutele, eesmärgiga paremini hinnata kulusid ja eeliseid. Tekstis käsitletakse ka läbipaistvamalt andmete kättesaadavuse piiranguid ja kohaldamisalaväliseid tegureid, mis ei võimalda kulusid ja eeliseid täielikult ja usaldusväärsetl modelleerida. Samuti on tekstis põhjalikumalt kajastatud sidusrühmade seisukohti ning paremini esile toodud kavandatavate meetmete mõju eri sidusrühmadele.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Arvelduse lõplikkuse direktiivi määruseks muutmisega saavutatakse üheaegselt ELi õiguse lihtsustamise, bürokraatia vähendamise ja nõuete täitmise tagamise hõlbustamise eesmärgid.

Arvelduse lõplikkuse määrus suurendaks turuosaliste jaoks õiguskindlust ja järjepidevust. Peale selle võimaldaks tehnoloogianeutraalsuse tagamine hajusraamatu tehnoloogia kasutajatel testida ja turule tuua uusi tehnoloogialahendusi ilma tarbetute kulutusteta. Arvelduse lõplikkuse määrus kõrvaldaks ka liikmesriikides rakendamisel tekkinud tõlgendamise erinevused. See vähendaks mitmes riigis tegutsevate turuosaliste jaoks õiguslikku riski ja nõuete täitmise keerukust. Investorite usalduse suurendamine ning kauplemisjärgse ökosüsteemi vastupidavuse ja konkurentsivõime parandamine aitaks suurendada ELi kapitaliturgude tõhusust ja kaudselt ka ELi majanduse konkurentsivõimet.

Käesolev ettepanek ei mõjutaks otseselt VKEsid, kuna enamik (kauplemis- ja kauplemisjärgsete teenuste) taristut pakkuvatest ettevõtetest on suured ja hästi toimivad ettevõtted. Samas võivad finantssektorivälised VKEd tõhususe suurenemise ja kapitalituru teenuste vallas konkurentsi tihenemise tulemusel saada lihtsama ja odavama juurdepääsu turupõhisele rahastamisele, sealhulgas innovatsiooni ja kasvu rahastamiseks. See positiivne mõju peaks kehtima ka ainult pangapõhist rahastamist kasutavate VKEde suhtes, kuna see rahastamisviis konkureerib kapitaliturupõhise rahastamisega.

Kulude osas vähendaks arvelduse lõplikkuse määruse kohaldamise selgus süsteemikorraldajate kulusid, kuna väheneks vajadus otsida õigusabi õigusnormide tõlgendamiseks ja kohalike eripärade järgimiseks. Hajusraamatu tehnoloogia korra vormistamine ning aktsepteeritavate varade ja mahukünniste ulatuse laiendamine muudaks selle korra atraktiivsemaks. Turuosalisel saaksid tegeleda pikaajalise kavandamisega ja laiendada oma tegevust väikestest katsetustest kaugemale. Ühtlustamine ja arvelduse lõplikkuse direktiivi sihipärased muudatused võimaldaksid lisaks hajusraamatu tehnoloogial põhinevaid süsteeme arvelduse lõplikkuse reeglistiku alusel määrata (ja kaitsta). Üldiselt peaksid muudatused edendama innovatsiooni, suurendades investeringute potentsiaalset tasuvust ja pakkudes suuremat õiguskindlust hajusraamatu tehnoloogial põhineva innovatsiooni jaoks.

- **Põhiõigused**

EL on võtnud kohustuse järgida rangeid põhiõiguste kaitse standardeid ning on kirjutanud alla mitmele inimõigusi käsitlevale kokkuleppele. Seetõttu on ebatõenäoline, et käesoleval ettepanekul oleks otsene mõju kõnealustele õigustele, mis on loetletud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peamistes inimõigustealastes konventsioonides, ELi aluslepingute lahutamatuks osaks olevas Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek mõjutab eelarvet vastavalt 2. lisa esitatud finantselgitusele.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Ettepanek ei vaja rakenduskava.

Arveldus- ja maksesüsteemide järelevalve on ka ESMA, EBA ja EKPSi ülesanne, kellel on kohustus esitada komisjonile aruanne arvelduse lõplikkuse korra toimimise kohta viie aasta jooksul pärast arvelduse lõplikkuse määruse jõustumist.

Arvelduse lõplikkuse määruse ettepanekus volitatakse komisjoni koostama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruanne, milles hinnatakse määruse kohaldamist ja esitatakse muudatusettepanekud, kui see on põhjendatud.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Artikli 1 lõikes 2 täpsustatakse, milliseid käesoleva määruse artikleid kohaldatakse liidus asutatud osalejate suhtes, kui nad osalevad registreeritud süsteemides.

Artiklis 2 määratletakse mitmesugused määruse sätete tõlgendamiseks vajalikud mõisted ja kontseptsioonid, sealhulgas „arveldus“, „kliirimine“, „kliiringsüsteem“, „keskne vastaspool“, „kliiringukoda“, „osaleja“, „kaudne osaleja“, „kliient“, „registrikanne“, „tasaarvestus“, „konto“, „tagatis“, „pangapäev“ ja „tööpäev“.

Artiklis 3 selgitatakse, et liikmesriigi õiguse alusel tegutsev süsteemikorraldaja võib taotleda määramist sõltumata vääringust, milles ta teostab ülekandekorralduste arveldamist, kliirimist või täitmist. Lisaks võib pädev asutus süsteemse riski tõttu määrata olemasoleva süsteemi korralduste arveldamiseks, kliirimiseks ja täitmiseks seoses muude instrumentidega kui need, mis on juba süsteemiga hõlmatud.

Ühtsete määramistingimuste ja ühtlustatud menetluse tagamiseks selgitatakse artiklis 4 süsteemi määramise ja määramisest keeldumise menetlust. Sellisel juhul on pädevaks asutuseks selle liikmesriigi asutus, kelle õigust süsteemi suhtes kohaldatakse. Eelkõige täpsustatakse artiklis pädevale asutusele süsteemi määramise taotluse heakskiitmiseks või tagasilükkamiseks ette nähtud aeg ning süsteemi määramise või sellest keeldumise hindamisperiood. Samamoodi täpsustatakse artiklis 5 süsteemi määramise tingimused. ESMA võib tihedas koostöös EKPSiga välja töötada regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et neid tingimusi täpsustada (arveldus- ja kliiringsüsteemide puhul). Sarnane säte kehtib maksesüsteemide puhul EBA suhtes.

Artiklis 6 selgitatakse, et pädev asutus teavitab ESMAt süsteemi määramisest. Üldsusele kättesaadavaks tehtava teabe ühtlustamise eesmärgil loetletakse lisaks artiklis 6 elemendid, mis peaksid sellises teates sisalduma. ESMA avaldab oma veebisaidil põhjendamatult viivituseeta teabe süsteemi määramise kohta ning teate koostamise aluseks olnud teabe muudatused.

Artiklis 7 täpsustatakse, kes võivad kvalifitseeruda määratud süsteemis osalejatena. Samuti selgitatakse, millistel tingimustel (süsteemne risk) võivad liikmesriigid pidada osalejaks kaudset osalejat. Artiklis 7 nõutakse süsteemikorraldajalt mittediskrimineerivate, läbipaistvate ja objektiivsete kriteeriumide kehtestamist määratud süsteemis osalemiseks.

Artikliga 8 kohustatakse süsteemikorraldajat tagama enda ja määratud süsteemi vastavus käesoleva määruse sätetele. Ta peab viivitamata teavitama pädevat asutust kõigist olulistest muudatustest, mis mõjutavad korraldaja ja süsteemi vastavust käesolevale määrusele.

Artiklis 9 sätestatakse tingimused, mille alusel pädev asutus võib liikmesriigi pädeva asutuse kaasabil süsteemi määramise tühistada. Samuti selgitatakse ESMA, EBA ja EKPSi osa määramise tühistamise protsessis. Pädev asutus teavitab viivitamata süsteemikorraldajat, liikmesriigi pädevat asutust, ESMAt, EBAt ja EKPSi määramise tühistamisest.

Artiklis 10 nõutakse, et iga liikmesriik määraks ühe või mitu pädevat asutust, eelkõige süsteemide määramiseks ja kolmandate riikide süsteemide registreerimiseks.

Artiklis 11 selgitatakse eeskirju ja kohustusi, mis on seotud teabe vahetamisega pädevate asutuste, liikmesriikide pädevate asutuste, ESMA, EBA ja EKPSi vahel käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmisel.

Artiklis 12 käsitletakse selliste kolmandate riikide süsteemide registreerimist, mida soovitakse registreerida ühes või mitmes liikmesriigis. Selline taotlus esitatakse ESMA-le ja edastatakse registreerimisasutustele. Kui kolmanda riigi süsteemis osaleja on asutatud liikmesriigis, võib selle liikmesriigi registreerimisasutus süsteemi registreerida.

Artiklis 13 sätestatakse registreerimise ja sellest keeldumise kord. Täpsustatakse registreerimisprotsessi, hindamise kestust ja kolmanda riigi süsteemi korraldajaga suhtlemise viise. Samuti volitatakse ESMA-t (kliiringu- ja arveldussüsteemide puhul) ja EBA-t (maksesüsteemide puhul) töötama tihedas koostöös EKPSiga välja reguleerivate standardite eelnõud, milles täpsustatakse määramistaotluses ja registreerimistaotluses esitatav teave, ning rakenduslikud tehnilised standardid, millega määratakse kindlaks määramistaotluse ja registreerimistaotluse ühtsed elektroonilised vormingud.

Artiklis 14 sätestatakse kolmandate riikide süsteemide registreerimise tingimused.

Artiklis 15 selgitatakse registreeritud süsteemidest teatamist ja kohustatakse ESMA-t avaldama oma veebisaidil kahe tööpäeva jooksul pärast registreerimisasutuse teatist teabe kolmanda riigi süsteemi registreerimise otsuse kohta.

Artiklis 16 sätestatakse tingimused, mille alusel registreerimisasutus võib süsteemi registreerimise tühistada.

Artiklis 17 sätestatakse, et ülekandekorraldused ja tasaarvestus, sealhulgas lõpetamisel toimuv tasaarvestus, on õiguslikult täitmisele pööratavad ja kolmandatele isikutele õiguslikult siduvad isegi siis, kui osaleja suhtes on algatatud maksejõuetusmenetlus, tingimusel et ülekandekorraldused sisestati süsteemi enne sellise maksejõuetusmenetluse algatamist.

Artikliga 18 nähakse ette viis, kuidas tuleks kindlaks määrata ülekandekorralduse määratud süsteemidesse, sealhulgas koostalitlevatesse süsteemidesse sisestamise aeg.

Artiklis 19 sätestatakse, et maksejõuetusmenetluse algatamine osaleja või koostalitleva süsteemi korraldaja vastu ei takista kõnealuse osaleja või koostalitleva süsteemi korraldaja arvelduskontol või tagatiskontol olevate rahaliste vahendite või finantsinstrumentide kasutamist selle osaleja kohustuste täitmiseks määratud süsteemis või registreeritud süsteemis või koostalitluskokkuleppe kohases struktuuris maksejõuetusmenetluse algatamise pangapäeval.

Artiklis 20 sätestatakse ülekandekorralduse tagasivõetamatuks muutumise aeg, et hõlbustada maksejõuetusõiguse kohaldamist süsteemi sisestatud ülekandekorralduste suhtes.

Artiklis 21 sätestatakse arvelduse lõplikkuse aeg, st hetk, mil tehingupoolte vastavad kohustused on tingimusteta ja tagasivõetamatult täidetud. Selle eesmärk on tagada arvelduse lõplikkuse kaitse võimalikult suur ühtsus kõikides süsteemides ja hõlbustada seeläbi piiriülest tegevust. Iga määratud süsteemi eeskirjades määratakse kindlaks konkreetne ajahetk, mil arveldus muutub süsteemis lõplikuks vastavalt omandiõiguse ja muude õiguste ülemineku suhtes kohaldatavale õigusele. Koostalitlevad süsteemid tagavad, et süsteemide eeskirjad oleksid selles küsimuses võimalikult hästi kooskõlastatud. ESMA ja EBA võivad vajaduse korral ja tihedas koostöös EKPSiga täpsustada regulatiivsete tehniliste standardite eelnõuga järgmisi arvelduse lõplikkuse ajahetki: i) ülekandekorralduse süsteemi sisestamise aeg; ii) süsteemi sisestatud ülekandekorralduse tagasivõetamatuks muutumise aeg ning iii) lõpliku arvelduse aeg selliste väärtpaberiarveldussüsteemide puhul, mida ei korralda väärtpaberite

keskdepositoorium, ning kliiring- ja maksesüsteemide puhul, sealhulgas hajusraamatu tehnoloogial põhinevate süsteemide puhul.

Artiklis 22 sätestatakse, et maksejõuetusmenetluse algatamise hetk on see hetk, mil asjaomane kohtu- või haldusasutus langetab oma otsuse. Lisaks täpsustatakse, milliseid asutusi tuleb teavitada.

Artiklis 23 sätestatakse, et maksejõuetusmenetlus ei mõjuta tagasiulatuvalt osaleja õigusi ja kohustusi, mis tulenevad osalemisest määratud süsteemis või süsteemis, mis on registreeritud selles liikmesriigis, kus osaleja on asutatud.

Artiklis 24 määratakse kindlaks õigus, mida kohaldatakse osalejate õiguste ja kohustuste suhtes maksejõuetusmenetluse korral.

Artiklis 25 sätestatakse, et tagatise võtjate õiguste suhtes kohaldatakse selle liikmesriigi õigust, kus finantsinstrument on välja antud. Artikli 25 lõikes 2 sätestatakse, et süsteemis osalemisega seoses antud tagatise võtjate õigused määratakse kindlaks selle liikmesriigi õigusega, kus asub register või konto, kuhu tagatis on kantud. Artikli 25 lõikes 3 sätestatakse erand juhuks, kui registri asukohta ei ole võimalik kindlaks teha. Sellisel juhul kohaldatakse tagatisena antud finantsinstrumendiga seotud õiguste suhtes selle süsteemi suhtes kohaldatavat liikmesriigi õigust. Artikli 25 lõikes 4 sätestatakse, mida tähendab viide liikmesriigi õigusele.

Artiklis 26 sätestatakse käesoleva määruse kohaste vastuvõtjate jaoks olulise teabe ja oluliste dokumentide vahetamist hõlbustava keskandmebaasi roll. Selle artikliga nähakse ka ette pädevate asutuste, registreerimisasutuste ja liikmesriikide pädevate asutuste juurdepääs keskandmebaasile.

Artikliga 27 antakse komisjonile määramata ajaks õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse alusel.

Artiklis 28 sätestatakse üleminekumeetmed, täpsustades eelkõige, et ülekandekorraldus, mis sisestatakse süsteemi enne käesoleva määruse jõustumist, ent arveldatakse pärast seda, loetakse ülekandekorralduseks käesoleva määruse tähenduses.

Artikliga 29 kohustatakse komisjoni koostatama üldaruanne ning ESMA-t esitama tihedas koostöös EKPSi ja EBAGA komisjonile aruanne arvelduse lõplikkuse korra toimimise kohta kuue aasta jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist.

Artikliga 30 tunnistatakse arvelduse lõplikkuse direktiiv kehtetuks.

Artikliga 31 muudetakse teatavaid finantstagatiste direktiivi sätteid, eelkõige lisades selle kohaldamisalasse sularaha, finantsinstrumendid ja krediidinõuded, kui need on emiteeritud või registreeritud hajusraamatu tehnoloogiat kasutades. Samuti määratletakse määruse sätete tõlgendamiseks vajalikud mõisted ja kontseptsioonid, näiteks „konto“, ning laiendatakse teatavaid mõisteid, et hõlmata digitaalset arvestust, sealhulgas hajusraamatu tehnoloogiat. Samuti sätestatakse muudatuste ülevõtmise tähtaeg.

Artikliga 32 nähakse ette määruse jõustumise kuupäev.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

mis käsitleb arvelduse lõplikkust ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 98/26/EÜ ja muudetakse direktiivi 2002/47/EÜ finantstagatiskokkulepete kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust¹⁹,võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²⁰,toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²¹

ning arvestades järgmist:

- (1) Käesolev ettepanek on osa paketist, mille eesmärk on luua finantsteenuste ühtne turg, kõrvaldades killustatusest tuleneva turu ebatõhususe, ning tõeliselt integreeritud Euroopa kapitaliturud, mis on juurdepääsetavad kõigile liidu kodanikele ja ettevõtetele. Paketiga püütakse ära kasutada liidu finantsturgude potentsiaali, pakkudes juurdepääsu tõhusamale kapitaliturupõhisele rahastamisele ja hõlbustades piiriüleseid kapitalivooge, mis omakorda peaks toetama liidu majandust, stimuleerima töökohtade loomist ja suurendama konkurentsivõimet.
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 98/26/EÜ²² on sätestatud põhimõtted ja normid, mille eesmärk on vähendada makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemides osalejate maksejõuetuse tõttu tekkivat süsteemset riski, nähes ette, et juhul, kui tehingupool muutub maksejõuetuks, jäetakse teatavad riiklikud maksejõuetuse normid kohaldamata, mis võimaldab makseid ja väärtpaberitehinguid ohutult teha ja arveldada. Direktiiv 98/26/EÜ kaitseb ka maksejõuetu isiku antud tagatise ja selles täpsustakse, millist õigust tuleb teatavates piiriülestes olukordades kohaldada.
- (3) 2021. aastal läbi viidud avaliku konsultatsiooni tulemusel ja komisjoni 2023. aasta aruandest²³ selgus, et direktiivis 98/26/EÜ sätestatud kohustused ja kolmandate riikide

¹⁹ ELT C, lk . (lisatakse pärast avaldamist)

²⁰ ELT C, lk . (lisatakse pärast avaldamist)

²¹ ELT C, lk . (lisatakse pärast Euroopa Parlamendi seisukoha ja nõukogu otsuse avaldamist)

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 1998. aasta direktiiv 98/26/EÜ arvelduse lõplikkuse kohta makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemides (EÜT L 166, 11.6.1998, lk 45, <http://data.europa.eu/eli/dir/1998/26/oj>).

²³ Komisjoni aruanne direktiividega 98/26/EÜ ja 2002/47/EÜ reguleeritud makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemides arvelduse lõplikkuse, sealhulgas selle kolmandate riikide süsteemides

süsteemides osalevatele riigisisestele asutustele antud kaitse on liikmesriikides üle võetud erinevalt, mis on kaasa toonud liidu süsteemide ja osalejate ebavõrdsed tingimused ning takistanud ühtse turu sujuvat toimimist.

- (4) Liikmesriikide erinevad lähenemisviisid on põhjustanud ühtse turu killustumise. Süsteemid ja osalejad on eri liikmesriikides allutatud erinevatele õigusnormidele. Sellega seoses võib süsteem olla ühes liikmesriigis määratud süsteem ja teises mitte või ülekandekorraldus võib olla ühes liikmesriigis kaitstud ja teises mitte, sõltuvalt süsteemi suhtes kohaldatavast liikmesriigi õigusest. Liikmesriikide erinevad lähenemisviisid põhjustavad õiguskindlusetust, takistavad turgude integreerimist ja pärsivad piiriüleseid tehinguid.
- (5) Selleks et tagada süsteemidele, nende korraldajatele ja neis osalejatele kohustusi kehtestavate sätete ühtne kohaldamine kogu liidus, hõlbustades seeläbi turgude integreerimist ja piiriüleseid tehinguid ning tagades suurema õiguskindluse, on asjakohane ja vajalik tunnistada direktiiv 98/26/EÜ kehtetuks ja asendada see määrusega.
- (6) Selleks et suurem hulk süsteeme saaks kasu süsteemidele ja süsteemikorraldajatele pakutavast kaitsest, peaksid kasutatavad mõisted ja kehtestatud normid olema konkreetse tehnoloogia, sealhulgas hajusraamatu tehnoloogia kasutamise suhtes neutraalsed. Eelkõige peaksid viited registritele või registrikannetele hõlmama juhtumeid, kus sellised registrid on loodud hajusraamatu tehnoloogiat kasutades või muul viisil hajusraamatu põhjal ja kus registrikanded tehakse sellistesse hajusraamatupõhistesse registritesse ning seega võivad need hõlmata või mitte hõlmata kukruid või muid omandi- ja muude õiguste digitaalseid vorme.
- (7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2022/858²⁴ võimaldab hajusraamatu tehnoloogial põhinevatel turutaristutel testida ja katsetada teatavate teenuste osutamist hajusraamatu tehnoloogia kaudu, sealhulgas luua süsteeme, mis arveldavad ülekandekorraldusi hajusraamatu tehnoloogial põhinevates finantsinstrumentides. Selliseid süsteeme peaks olema võimalik käesoleva määruse alusel määrata, tingimusel et need vastavad nii määruses (EL) 2022/858 kui ka käesolevas määruses sätestatud tingimustele. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) ja Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) peaksid saama volitused täpsustada, kuidas hinnata ja määrata arvelduse lõplikust hajusraamatu tehnoloogiat kasutavates süsteemides.
- (8) Kuna süsteemi suhtes kohaldatakse selle liikmesriigi maksejõuetuse norme, mille õigust süsteemi suhtes kohaldatakse, peaksid selle liikmesriigi asutused, mille õigust süsteemi suhtes kohaldatakse, määrama süsteeme ühtsete määramistingimuste ja ühtlustatud menetluse alusel.
- (9) Liikmesriigid kasutavad erinevaid lähenemisviise seoses teabega, mis tuleb avalikustada liidu süsteemide ja nende kolmandate riikide süsteemide kohta, millele nad otsustasid laiendada direktiivi 98/26/EÜ kaitset. Liikmesriikide teabe asümmeetria kõrvaldamiseks ja avalikustatava teabe ühtlustamiseks tuleks ühtlustada süsteemi

osalevate siseriiklike asutuste suhtes kohaldamise ning finantstagatiskokkulepete läbivaatamise kohta (COM(2023) 345 final).

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mail 2022. aasta määrus (EL) 2022/858, mis käsitleb hajusraamatu tehnoloogial põhinevate turutaristute katsekorda ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 600/2014 ja (EL) nr 909/2014 ning direktiivi 2014/65/EL (ELT L 151, 2.6.2022, lk 1, <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/858/oj>).

määramise või registreerimise eest vastutavatele asutustele esitatava teabe liik. Lisaks peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldama teabe tsentraliseeritult, et hõlbustada sellele juurdepääsu. Õiguskindluse tagamiseks peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele avaldamiseks edastatav teave olema asjakohane, täpne ja ajakohane.

- (10) Süsteemi osalejateks peetavate üksuste loetelus tuleks arvesse võtta süsteemide erinevaid osalemismudeleid, tagades samal ajal, et finantssüsteemi süsteemse riski eest kaitsmise eesmärk on täidetud. Selleks peavad osalejateks vastuvõetud üksused vastama teatavatele tingimustele, et vältida tarbetute riskide tekkimist süsteemis, milles nad osalevad. Selliste tingimustega ei tohiks siiski kehtestada täiendavaid nõudeid, juhul kui süsteemikorraldaja juba kohaldab liidu õiguse kohaselt süsteemi vastuvõtmise nõudeid, kui ta võtab oma määratud süsteemidesse osalejatena vastu uusi üksusi, nagu see on kesksete vastaspoolte ja väärtpaberite keskdepositooriumide puhul. Süsteemi peaks olema võimalik osalejatena kaasata üksusi, kes täidavad arvelduste terviklikkuse säilitamiseks olulisi valideerimis- või konsensusfunktsioone.
- (11) Selleks et tagada arvelduse lõplikkuse kaitse tõhus kohaldamine, peaksid liikmesriigid nimetama määramise, registreerimise ja maksejõuetusmenetluse algatamisest teatamise eest vastutava asutuse või vastutavad asutused. Neile asutustele tuleks anda nende ülesannete täitmiseks vajalikud volitused. Nad peaksid vajaduse korral tegema koostööd ja vahetama teavet nii omavahel kui ka Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega ja Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) liikmetega. Nende ülesannete hõlbustamiseks ja läbipaistvuse suurendamiseks kogu liidus tuleks asjaomaste ametiasutuste loetelu avalikustada.
- (12) Liikmesriigid peaksid saama kohaldada liidu süsteemidele ette nähtud kaitset oma territooriumil asutatud üksuste suhtes, kes osalevad vahetult kolmandate riikide süsteemides, ning tagatiste suhtes, mis on antud seoses osalemisega sellistes kolmandate riikide süsteemides. Selleks et kõrvaldada liidu üksuste kolmandate riikide süsteemides osalemisel ebavõrdsed tingimused, mis tulenevad liikmesriikide poolt direktiivi 98/96/EÜ kaitse laiendamiseks välja töötatud erinevatest riiklikest kordadest, tuleks kehtestada ühtlustatud kord kolmandate riikide süsteemide registreerimiseks liikmesriikides. See peaks põhinema ametlikul ja ühtlustatud menetlusel, mis tagab selgete standardite kohaldamise ja lihtsustab juurdepääsutingimusi kõigi konkreetsetes kolmanda riigi süsteemis osalevate liidu üksuste jaoks. Liikmesriikide poolt kolmandate riikide süsteemide registreerimine peaks toimuma selles liikmesriigis, kus sellises süsteemis osalev üksus on asutatud. See võib aga põhjustada olukorra, kus mitu liikmesriiki registreerivad sama kolmanda riigi kokkuleppe, kui liikmed on asutatud mitmes liikmesriigis. Selleks et vältida eri liikmesriikides asutatud üksuste puhul ebavõrdseid tingimusi, peaks selliste süsteemide registreerimine toimuma kooskõlastatult ja ühtselt ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, Euroopa Pangandusjärelevalve ja EKPS peaksid seda hõlbustama.
- (13) Süsteemse riski vähendamine eeldab eelkõige arvelduse lõplikust ja tagatise täitmisele pööratavust. Ülekandekorraldused ja nende tasaarvestus peaksid seega olema kõigis liikmesriikides õiguslikult täitmisele pööratavad ja kolmandatele isikutele siduvad. Tasaarvestuse täitmisele pööratavust käsitlevad normid ei tohiks takistada süsteemi enne tasaarvestuse toimumist kontrollimast, kas süsteemi sisestatud korraldused vastavad kõnealuse süsteemi eeskirjadele ja võimaldavad teostada arveldamist selles süsteemis.

- (14) Arveldust tuleks pidada lõplikuks, kui arvelduse aluseks oleva lepingu pooled on täielikult ja tingimusteta ning tagasivõetamatult täitnud oma kohustused teise poole ees. Ülekandekorralduse süsteemi sisestamise aeg ja ülekandekorralduse tagasivõetamatuks muutumise aeg on olulised ajahetked maksejõuetusõiguse kohaldamisel selle ülekandekorralduse suhtes. Selleks et tagada kõigis süsteemides arvelduse lõplikkuse kaitse puhul võimalikult suur ühtsus ning hõlbustada piiriülest tegevust ühtsel turul, on vaja kehtestada põhimõtted, mida kasutatakse kõigi süsteemitüüpide puhul nende ajahetkede kindlaksmääramiseks. Samal ajal peaksid need põhimõtted võimaldama välja töötada regulatiivsed tehnilised standardid, et kohandada neid põhimõtteid iga süsteemi eripäradele, võttes arvesse erinevate süsteemitüüpide olemasolu, erinevaid kasutatavaid tehnoloogialahendusi ja iga süsteemi toimimismehhanisme. Süsteemid peaksid need konkreetset ja kohandatud arvelduse lõplikkuse ajahetked oma eeskirjades (kui need on olemas) selgelt kindlaks määrama.
- (15) Osalejaid ega kolmandaid isikuid ei tohiks takistada kasutamast võimalikke seadusjärgseid õigusi või esitamast nõudeid aluseks oleva tehingu tagajärjel süsteemi sisestatud ülekandekorralduse tagasisaamiseks või tagastamiseks, sealhulgas pettuse või tehnilise vea korral, kui see ei põhjusta tasaarvestuse ega ülekandekorralduse tühistamist süsteemis.
- (16) Liikmesriigid peaksid viivitamata teatama teistele liikmesriikidele maksejõuetusmenetluse algatamisest süsteemis osaleja vastu. Maksejõuetusmenetlustel ei tohiks olla tagasiulatuvat jõudu süsteemis osaleja õiguste ja kohustuste suhtes.
- (17) Kui süsteemis osaleja vastu on algatatud maksejõuetusmenetlus, peaks olema selge, millist maksejõuetusõigust kohaldatakse osaleja õiguste ja kohustuste suhtes seoses tema osalemisega süsteemis.
- (18) Maksejõuetu osaleja suhtes kohaldatav maksejõuetusõigus ei tohiks mõjutada tagatist. Tagatis hõlmab kõiki vahendeid, kaasa arvatud tagasiostulepinguid, seadusjärgseid pandiõigusi ja tagatisõiguste üleminekut usaldusisikule, mida osaleja annab teistele arveldussüsteemis osalejatele, et tagada selle süsteemiga seotud õigused ja kohustused.
- (19) Seotud süsteemide puhul on vaja tagada tagatise võtnud süsteemikorraldajale tagatise andnud süsteemikorraldaja piisav kaitse juhaks, kui tagatise võtnud süsteemikorraldaja suhtes algatakse maksejõuetusmenetlus.
- (20) On vaja kehtestada tagatise võtja õigustega seotud kollisiooninormid, millega tagatakse, et selle liikmesriigi õigus, kus tagatis on seaduslikult registreeritud registris, kontol või keskdepositooriumis, määrab ka tagatise kehtivuse ja täitmisele pööratavuse süsteemi, süsteemikorraldaja ja muu isiku suhtes, kes esitab nõude otseselt või kaudselt selle kaudu. Seda reeglit tuleks kohaldada üksnes sellise registri, konto või keskdepositooriumi suhtes, mis tõendab kõnealuste tagatise suhtes varaliste õiguste või nende üleandmise või ülekanndmise õiguste olemasolu.
- (21) On vaja täpsustada, millise liikmesriigi õigust tuleks kohaldada selle tagatise võtja õiguste kindlaksmääramiseks. Teatavatel asjaoludel, eelkõige seoses uue tehnoloogiaga, ei ole alati siiski võimalik kindlaks teha, millises liikmesriigis asub register, konto või keskdepositoorium, kus tagatis on seaduslikult registreeritud. Sellisel juhul tuleks tagatise võtja õigused seoses selle tagatisega kindlaks määrata asjaomast süsteemi reguleeriva õiguse alusel.

- (22) Samuti on vaja kehtestada kollisiooninormid, mis käsitlevad osaleja maksejõuetuse korral kohaldatavat õigust. Need normid ei tohiks mõjutada selle liikmesriigi õiguse kohaldamist ja mõju, kelle õiguse alusel finantsinstrumendid on loodud, ega selle liikmesriigi õiguse kohaldamist ja mõju, kus finantsinstrumendid võivad asuda, sealhulgas sellise õiguse kohaldamist ja mõju, mis käsitleb selliste finantsinstrumentide või nendega seotud õiguste loomist, omamist või üleandmist, ning neid sätteid ei tohiks tõlgendada nii, et iga selline tagatis on vahetult täitmisele pööratav või tunnustatav mõnes sellises liikmesriigis ka muul viisil kui kooskõlas selle liikmesriigi õigusega.
- (23) Käesolevas määruses tehtud muudatusi silmas pidades on järjepidevuse tagamiseks vaja muuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/47/EÜ²⁵. Käesoleva määruse ja direktiivi 2002/47/EÜ kohaldamisalade erinevused põhjustaksid õiguskindlusetust ja vastuolulist kohaldamist, eelkõige seoses hajusraamatu tehnoloogial põhinevate instrumentidega, kuna selliseid instrumente tunnustatakse võimaliku tagatisena käesoleva määruse alusel, kuid mitte tingimata direktiivi 2002/47/EÜ alusel.
- (24) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel, Euroopa Pangandusjärelevalvel ja EKPSil peaks olema käesoleva määruse kohaldamisel keskne roll, tagades liidu õigusnormide järjepideva kohaldamise liikmesriikide pädevate asutuste poolt.
- (25) Komisjonile tuleks anda volitused võtta vastu Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja Euroopa Pangandusjärelevalve väljatöötatud regulatiivsed tehnilised standardid, millega täpsustatakse järgmist: määramistaotluses esitatav teave; määramise tingimused; registreerimistaotluses esitatav teave; ajahetk, mil ülekandekorraldus sisestatakse muusse kui väärtpaberite keskdepositooriumi korraldatud süsteemi, sealhulgas hajusraamatu tehnoloogial põhinevasse süsteemi; ajahetk, mil muusse kui väärtpaberite keskdepositooriumi korraldatud süsteemi, sealhulgas hajusraamatu tehnoloogial põhinevasse süsteemi sisestatud ülekandekorraldus muutub tagasivõetamatuks, ja lõpliku arvelduse ajahetk muudes kui väärtpaberite keskdepositooriumi korraldatud süsteemides, sealhulgas hajusraamatu tehnoloogial põhinevates süsteemides. Komisjon peaks need regulatiivsed tehnilised standardid vastu võtma delegeeritud õigusaktidega vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 290 ning kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1095/2010²⁶ artiklitega 10–14 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1093/2010²⁷ artiklitega 10–14.
- (26) Komisjonile tuleks anda volitused võtta vastu Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve või Euroopa Pangandusjärelevalve väljatöötatud rakenduslikud tehnilised standardid, mis käsitlevad määramistaotluse elektroonilisi vorminguid ja kolmanda riigi süsteemi registreerimise taotluse elektroonilisi vorminguid. Komisjon peaks need rakenduslikud

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/47/EÜ finantstagatiskokkulepete kohta (EÜT L 168, 27.6.2002, lk 43, <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/47/oj>).

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnustatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84, <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1095/oj>).

²⁷ [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus \(EL\) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus \(Euroopa Pangandusjärelevalve\), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnustatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ \(ELT L 331, 15.12.2010, lk 12, http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj\).](http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj)

tehnilised standardid vastu võtma rakendusaktidega vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 291 ning kooskõlas määruse (EL) 1095/2010 artikliga 15 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

- (27) Volitused võtta vastu õigusakte vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 290 tuleks delegeerida komisjonile seoses ülekandekorralduse mõiste muudatustega, et lisada või eemaldada arveldusvarasid, ning osalejate loetelu muudatustega. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohased konsultatsioonid, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (28) Direktiivi 98/26/EÜ alusel määratud süsteemid ja need kolmandate riikide süsteemid, mille suhtes liikmesriigid laiendasid kõnealuse direktiivi kaitset enne käesoleva määruse jõustumise kuupäeva, peaksid saama kasu teatavatest üleminekumeetmetest, et liikmesriikidel oleks piisavalt aega need süsteemid käesolevas määruses sätestatud tingimuste kohaselt määrata või registreerida. Seetõttu tuleks nende süsteemide määramise ja registreerimise nõuete kohaldamine edasi lükata.
- (29) Kuna käesoleva määruse eesmärki tagada ühtne lähenemisviis arveldussüsteemide toimimisest tuleneva süsteemse riski vastu kaitsmisele seoses nendes osalejate maksejõuetusega ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda meetme ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (30) Käesoleva määrusega kehtestatakse siduvad nõuded piiriülestele digitaalsetele avalikele teenustele määruse (EL) 2024/903²⁸ tähenduses. Selle tulemusena on valminud finants- ja digiselgituse digimõõdet käsitlev peatükk. See avaldatakse pärast määruse vastuvõtmist ka Koostalitleva Euroopa portaalis,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

EESMÄRK, KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Eesmärk ja kohaldamisala

1. Käesolevas määruses sätestatakse nõuded selliste süsteemide määramise suhtes, mis vastavad artiklites 17–25 sätestatud liidu arvelduse lõplikkuse normide kohaldamise tingimustele.
2. Käesolevas määruses sätestatakse ka nõuded kolmandate riikide süsteemide registreerimiseks ühes või mitmes liikmesriigis, et võimaldada nendes liikmesriikides asutatud asutustel, kes osalevad kolmandate riikide süsteemides, saada kasu artiklites 17 ja 19, artikli 22 lõikes 1, artiklites 23 ja 24 ning artikli 25 lõikes 1

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. märtsi 2024. aasta määrus (EL) 2024/903, millega kehtestatakse meetmed avaliku sektori koostalitlusvõime kõrge taseme tagamiseks kogu liidus (ELT L, 2024/903, 22.3.2024, lk 1, <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj>).

sätetatud maksejõuetuse kaitse laiendamisest sellistesse kolmandate riikide süsteemidesse sisestatud ülekandekorraldustele.

Sellise süsteemi liikme maksejõuetuse korral on selle liikme sisestatud ülekandekorraldused kaitstud, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:

- (a) liige osaleb artikli 2 lõike 1 punktis 9 määratletud registreeritud süsteemis;
- (b) liige on artikli 2 lõike 1 punkti 10 alapunkti a alapunktides i–iv ja alapunktis b määratletud asutus, mis on asutatud asjaomase süsteemi artikli 12 alusel registreerinud liikmesriigis.

3. Käesolevat määrust kohaldatakse järgmise suhtes:

- (a) artikli 2 lõike 1 punktis 1 määratletud süsteem;
- (b) artikli 2 lõike 1 punktis 15 määratletud osaleja;
- (c) artiklis 25 osutatud tagatis, mis on antud seoses
 - i) süsteemis osalemisega;
 - ii) liikmesriikide keskpankade või Euroopa Keskpanga toimingutega, kui nad täidavad keskpanga ülesandeid.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „süsteem“ – koostalitluskokkuleppe kohasest struktuurist erinev ühtsete eeskirjade ja standarditud menetlustega vormiline struktuur, sealhulgas väärtpaberiarveldussüsteem, kliiringsüsteem või maksesüsteem, mis võimaldab osalejate vaheliste ülekandekorralduste arveldamist, kliirimist või täitmist;
- (2) „kolmanda riigi süsteem“ – süsteem, mille suhtes ei kohaldata liikmesriigi õigust;
- (3) „arveldus“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 909/2014²⁹ artikli 2 lõike 1 punktis 7 määratletud arveldus;
- (4) „kliirimine“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 648/2012³⁰ artikli 2 punktis 3 määratletud kliirimine;
- (5) „väärtpaberiarveldussüsteem“ – süsteem, mille tegevus seisneb ülekandekorralduste arveldamises;
- (6) „maksüsteem“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/2366³¹ artikli 4 punktis 7 määratletud maksesüsteem;

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 909/2014, mis käsitleb väärtpaberiarvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskdepositooriume ning millega muudetakse direktiive 98/26/EÜ ja 2014/65/EL ning määrust (EL) nr 236/2012 (ELT L 257, 28.8.2014, lk 1, <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/909/oj>).

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1, <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj>).

- (7) „kliiringsüsteem“ – kliirimisteenuseid osutav süsteem, mida korraldab kliiringukoda;
- (8) „määratud süsteem“ – kooskõlas artikliga 3 määratud süsteem;
- (9) „registreeritud süsteem“ – kooskõlas artikliga 12 registreeritud süsteem;
- (10) „asutus“ –
- (a) üks järgmistest üksustest, mis osaleb määratud süsteemis ja vastutab selle süsteemi raames ülekandekorraldustest tulenevate finantskohustuste täitmise eest:
- i) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013³² artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud krediidasutus, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL³³ artikli 2 lõikes 5 loetletud üksused;
 - ii) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL³⁴ artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud investeerimisühing, välja arvatud kõnealuse direktiivi artikli 2 lõikes 1 nimetatud asutused;
 - iii) avaliku sektori asutus;
 - iv) riigi tagatisega ettevõtja;
 - v) ettevõtja, kelle peakontor asub väljaspool liitu ja kelle funktsioonid vastavad alapunktides i ja ii nimetatud liidu krediidasutuse või investeerimisühingu omadele;
- (b) üks järgmistest üksustest, kes osaleb määratud süsteemis, tegeleb punkti 20 alapunktis a määratletud ülekandekorralduste täitmisega ja vastutab sellistest ülekandekorraldustest tulenevate rahaliste kohustuste täitmise eest selles süsteemis:
- (a) direktiivi (EL) 2015/2366 artikli 4 punktis 4 määratletud makseasutus, välja arvatud füüsiline või juriidiline isik, kelle suhtes kohaldatakse erandit kõnealuse direktiivi artikli 32 või 33 alusel;
 - (b) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/110/EÜ³⁵ artikli 2 punktis 1 määratletud e-raha asutus, välja arvatud juriidiline isik, kelle suhtes kohaldatakse erandit kõnealuse direktiivi artikli 9 alusel;

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/2366 makseteenuste kohta siseturul, direktiivide 2002/65/EÜ, 2009/110/EÜ ning 2013/36/EL ja määruse (EL) nr 1093/2010 muutmise ning direktiivi 2007/64/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 337, 23.12.2015, lk 35, <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/2366/oj>).

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013, mis käsitleb krediidasutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ja millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1, <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>).

³³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338, <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/oj>).

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349, <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/65/oj>).

- (11) „keskne vastaspool“ – määruse (EL) nr 648/2012 artikli 2 punktis 1 määratletud keskne vastaspool;
- (12) „väärtpaberite keskdepositoorium“ või „keskdepositoorium“ – määruse (EL) nr 909/2014 artikli 2 lõike 1 punktis 1 määratletud väärtpaberite keskdepositoorium;
- (13) „arveldusagent“ – ettevõtja, kes pakub süsteemis osalejatele arvelduskontosid;
- (14) „kliiringukoda“ – üksus, kes vastutab asutuste, sealhulgas keskse vastaspoole või arveldusagendi netopositsioonide arvutamise eest;
- (15) „osaleja“ – üks järgmistest üksustest, mis osaleb süsteemis:
- (a) määratud süsteemide puhul üks järgmistest üksustest:
 - i) asutus;
 - ii) väärtpaberite keskdepositoorium;
 - iii) arveldusagent;
 - iv) kliiringukoda;
 - v) süsteemikorraldaja;
 - vi) määruse (EL) nr 648/2012 artikli 17 kohaselt tegevusloa saanud keskse vastaspoole kliiriv liige;
 - vii) muu alapunktides i–vi loetlemata üksus;
 - (b) registreeritud süsteemide puhul liige, kellel on asjaomase registreeritud süsteemi eeskirjade kohaselt selleks luba;
- (16) „süsteemi liige“ – punkti 15 alapunkti a alapunktis vii osutatud üksus;
- (17) „kaudne osaleja“ – punkti 15 alapunkti a alapunktides i–v loetletud üksus, millel on lepinguline suhe määratud süsteemis osalejaga, kes täidab ülekandekorraldusi, mis võimaldab üksusel edastada ülekandekorraldusi määratud süsteemi kaudu;
- (18) „kliient“ – ettevõtja, kellel on lepinguline suhe osalejaga, sealhulgas kaudse osalejaga, mis võimaldab sellel ettevõtjal arveldada, kliirida ja täita oma ülekandekorraldusi määratud süsteemi kaudu sellise osaleja vahendusel;
- (19) „finantsinstrument“ – direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 15 määratletud finantsinstrument;
- (20) „ülekandekorraldus“ – mis tahes järgmine korraldus, sealhulgas korraldus, mis nõuab digitaalseks allkirjastamiseks krüptovõtme või muu seadme või meetodi kasutamist:
- (a) osaleja korraldus anda vastuvõtja või liikme käsutusse teatav rahasumma, millest tuleneb maksekohustuse võtmine või täitmine vastavalt süsteemi eeskirjadele;
 - (b) osaleja korraldus anda üle finantsinstrumentide ja muude instrumentide omandi- või muu õigus, kui süsteem seda lubab, sealhulgas seoses

³⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta direktiiv 2009/110/EÜ, mis käsitleb e- raha asutuste asutamist ja tegevust ning usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvet ning millega muudetakse direktiive 2005/60/EÜ ja 2006/48/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/46/EÜ (ELT L 267, 10.10.2009, lk 7, <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/110/oj>).

tagatiskokkulepete ja kliirimisega, tehes registrikande või elektroonilise kande sarnase funktsiooniga registrisse või muul viisil;

- (21) „rahalsed vahendid“ – [makseteenuseid siseturul käsitleva määruse [makseteenuste määrus]]³⁶ artikli 3 punktis 30 määratletud rahalsed vahendid;
- (22) „registrikanne“ – elektrooniline kirje, mis tõendab krediteerimist, debiteerimist või muid sellises elektroonilises kirjes tehtud muudatusi, kusjuures elektrooniline kirje ja selle muudatused võivad olla tehtud hajusraamatu tehnoloogia abil;
- (23) „maksejõuetusmenetlus“ – liikmesriigi või kolmanda riigi õigusaktides sätestatud ühismeetmed süsteemis osaleja lõpetamiseks või ümberkorraldamiseks, kui selliste meetmetega kaasneb ülekannete või maksete peatamine või piiramine;
- (24) „tasaarvestus“ – osaleja või osalejate poolt ühele või mitmele teisele osalejale antud või neilt saadud ülekandekorraldustest tulenevate nõuete ja kohustuste ümberarvestamine üheks netonõudeks või üheks netokohustuseks, mille tulemusena saab sisse nõuda üksnes netonõude või võlgneda netokohustuse;
- (25) „arvelduskonto“ – konto, mida kasutatakse ülekandekorralduste arveldamiseks või arveldusvarade, sealhulgas sularaha, rahaliste vahendite ja finantsinstrumentide hoidmiseks ning mida – kui seda kasutatakse arveldamise eesmärgil krediidi andmiseks – haldab keskpank, arveldusagent või kliiringukoda;
- (26) „konto“ – kirje, sealhulgas tsentraliseeritud või detsentraliseeritud digitaalne või elektrooniline kirje, millel võib raha, finantsinstrumente või muid varasid krediteerida või debiteerida või muul viisil registreerida, et kajastada kirje muutust;
- (27) „tagatis“ – kõik realiseeritavad varad, sealhulgas, kuid mitte ainult, finantsinstrumendid ja rahalsed vahendid, sealhulgas need, mis on emiteeritud või registreeritud hajusraamatu tehnoloogia abil, sealhulgas tokeniseeritud vormis, ning direktiivi 2002/47/EÜ artikli 1 lõike 4 punktis a osutatud finantstagatis, mis on antud pantimise, omandiõiguse ülemineku kokkuleppe, tagasiostu või sarnase kokkuleppe alusel või muul viisil, et tagada õigused ja kohustused, mis võivad tekkida seoses süsteemiga või olla sellega seotud, või mis on antud liikmesriikide keskpankadele või Euroopa Keskpangale;
- (28) „pangapäev“ – nii päevased kui ka öised arveldused, mis hõlmavad kõiki süsteemi tegevustsükli jooksul toimuvaid sündmusi;
- (29) „tööpäev“ – kõik päevad, välja arvatud riigipühad, pühapäevad ja laupäevad, mis on arvatud vastavalt määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71³⁷;
- (30) „koostalitluskokkuleppe kohane struktuur“ – kaks või enam määratud süsteemi, mille korraldajad on omavahel ametlikult kokku leppinud ülekandekorralduste süsteemideüleses täitmises;
- (31) „koostalitlev süsteem“ – süsteem, mis on koostalitluskokkuleppe kohase struktuuri osa;

³⁶ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse makseteenuseid siseturul ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1093/2010 (COM(2023) 367 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:52023PC0367>).

³⁷ Nõukogu 3. juuni 1971. aasta määrus (EMÜ, Euratom) nr 1182/71, millega määratakse kindlaks ajavahemike, kuupäevade ja tähtaegade suhtes kohaldatavad eeskirjad (EÜT L 124, 8.6.1971, lk 1, <http://data.europa.eu/eli/reg/1971/1182/oj>).

- (32) „süsteemikorraldaja“ – ettevõtja või ettevõtjad, kes vastutavad õiguslikult süsteemi korraldamise eest ja kes võivad tegutseda ka arveldusagendina, keske vastaspoolena, väärtpaperite keskodepositooriumina või kliiringukojana;
- (33) „määrav asutus“ – artikli 4 lõike 1 kohaselt süsteemi määramise eest vastutav pädev asutus;
- (34) „liikmesriigi pädev asutus“ – süsteemikorraldaja asutamislükmesriigi pädev asutus;
- (35) „registreerimisasutus“ – artikli 12 kohaselt süsteemi registreerimise eest vastutav pädev asutus;
- (36) „keskandmebaas“ – artikli 26 kohaselt loodud keskandmebaas;
- (37) „hajusraamatu tehnoloogia“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/858 artikli 2 punktis 1 määratletud hajusraamatu tehnoloogia.
2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 27 vastu delegeeritud õigusakte, eesmärgiga muuta
- (a) lõike 1 punktis 20 sätestatud ülekandekorralduse määratlust, kui see on vajalik tagamaks, et käesolevas määruses sätestatud kaitse hõlmaks ka uut liiki varasid, millega tehakse arveldusi, kliirimist või makseid määratud süsteemides;
- (b) lõike 1 punktis 15 sätestatud osaleja määratlust, et lisada füüsilisi või juriidilisi isikuid, tuginedes kogemustele juhtumitest, kus sellistel isikutel on lubatud osaleda määruse (EL) 2022/858 kohaldamisalasse kuulavas hajusraamatu tehnoloogial põhinevas arveldussüsteemis.

II JAOTIS

SÜSTEEMI MÄÄRAMINE

Artikkel 3

Määratud süsteem

1. Kui ettevõtja korraldab või kavatses korraldada liikmesriigi õigusega reguleeritud süsteemi, võib selline süsteemikorraldaja taotleda, et kõnealune süsteem määrataks artiklis 4 sätestatud korras liidu süsteemiks, mille suhtes kohaldatakse artiklites 17–25 sätestatud arvelduse lõplikkuse norme.
- Lõikes 1 osutatud süsteemikorraldaja, kes pakub piiratud ulatuses korralduste arveldamise, kliirimise või täitmise teenuseid seoses muude kui artikli 2 lõike 1 punkti 20 alapunktis b osutatud instrumentidega, võib taotleda, et ka selliste instrumentide suhtes kohaldataks artiklites 17–25 sätestatud arvelduse lõplikkuse norme. Määrav asutus võib lubada selliseid korraldusi käsitada ülekandekorraldustena, kui ta leiab, et selline määramine on põhjendatud süsteemse riski tõttu.
2. Selle liikmesriigi määrav asutus, mille õigust süsteemi suhtes kohaldatakse, võib süsteemi määrata, kui kõnealuses liikmesriigis asub vähemalt ühe selles süsteemis osaleja peakontor.

Määramise ja määramisest keeldumise kord

1. Süsteemikorraldaja, kes taotleb tema poolt korraldatava süsteemi määramist, esitab määramistaotluse selle liikmesriigi määravale asutusele, kelle õigust süsteemi suhtes kohaldatakse.
2. Taotlus edastatakse viivitamata kõigile järgmistele asutustele:
 - (a) määrav asutus;
 - (b) vajaduse korral liikmesriigi pädev asutus;
 - (c) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve;
 - (d) artikli 2 lõike 1 punkti 20 alapunktis a sätestatud ülekandekorraldusi töötlevate süsteemide puhul Euroopa Pangandusjärelevalve;
 - (e) EKPS.
3. Süsteemikorraldaja lisab taotlusele kõik dokumendid ja kogu teabe, mis on vajalikud selleks, et tõendada, et süsteemikorraldaja ja tema korraldatav süsteem vastavad käesoleva määruse nõuetele, sealhulgas artikli 6 lõike 2 punktides a ja c–g loetletud teabe.
4. Lõikes 1 osutatud taotluse kättesaamise kinnitus saadetakse süsteemikorraldajale kahe tööpäeva jooksul alates taotluse kättesaamisest. Määrav asutus teeb 20 tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest kindlaks, kas taotlus sisaldab lõike 3 kohaselt nõutud dokumente ja teavet.

Kui määrav asutus jõuab esimeses lõigus sätestatud tähtaja jooksul järeldusele, et lõike 3 kohaselt nõutud dokumendid ja teave ei ole täielikult esitatud, palub ta süsteemikorraldajal esitada täiendavad dokumendid või lisateabe. Kui süsteemikorraldaja seda nõuet täielikult ei täida, võib määrav asutus taotluse tagasi lükata.
5. Määrav asutus teavitab süsteemikorraldajat ja vastavalt vajadusele lõike 2 punktides b–e loetletud asutusi taotluse vastuvõtmisest või tagasilükkamisest lõikes 4 osutatud tähtaja lõpuks.
6. Pärast süsteemikorraldaja teavitamist taotluse vastuvõtmisest hindab määrav asutus 80 tööpäeva jooksul alates lõikes 5 osutatud teate kuupäevast (edaspidi „hindamisperiood“) süsteemikorraldaja ja süsteemi vastavust käesolevas määruses sätestatud nõuetele.
7. Määrav asutus võib esitada hindamisperioodi jooksul süsteemikorraldajale küsimusi või nõuda täiendavat teavet.

Kui süsteemikorraldaja ei ole määrava asutuse kehtestatud tähtaja jooksul küsimustele vastanud või nõutud teavet esitanud, võib määrav asutus otsustada pikendada asjaomast hindamisperioodi kokku kuni kümne tööpäeva võrra, kui tema arvates on mõni küsimus või teave hindamise seisukohast oluline. Määrav asutus teavitab süsteemikorraldajat tähtaja pikendamisest. Määrav asutus võib teha otsuse taotluse kohta ilma süsteemikorraldaja vastuseta.
8. Määrav asutus otsustab hindamisperioodi jooksul, kas artiklis 3 osutatud süsteem määrata või keelduda selle määramisest. Määrav asutus teeb määramise otsuse ainult

juhul, kui ta on täielikult veendunud, et süsteem ja selle korraldaja vastavad käesolevas määruses sätestatud nõuetele.

9. Pärast lõikes 8 osutatud otsuse tegemist teavitab määrav asutus põhjendamatu viivitusega süsteemikorraldajat ja vastavalt vajadusele lõike 2 punktides b–e loetletud asutusi oma otsusest, lisades täielikult põhjendatud selgituse.

Artikkel 5

Määramise tingimused

1. Määrav asutus määrab süsteemi vastavalt artiklile 3 ainult juhul, kui ta on veendunud, et täidetud on kõik järgmised tingimused:
- a) süsteemi suhtes kohaldatakse määrava asutuse liikmesriigi õigust;
 - b) vähemalt üks süsteemis osaleja on asutatud määrava asutuse liikmesriigis;
 - c) süsteemil on ühtsed eeskirjad ja standarditud menetlused osalejatevaheliste ülekandekorralduste arveldamiseks, kliirimiseks või täitmiseks;
 - d) süsteem on oma ühtsetes eeskirjades ja standarditud menetlustes selgelt määranud lõplikkuse ajahetked, mis vastavad artiklites 18, 20 ja 21 sätestatud nõuetele;
 - e) süsteemi ühtsetes eeskirjades ja standarditud menetlustes on ette nähtud süsteemis osalemise nõuded, vajaduse korral kooskõlas artikliga 7;
 - f) süsteemi ühtsete eeskirjade ja standarditud menetluste ning süsteemi reguleerivate õigusnormide vahel ei ole ilmseid vastuolusid;
 - g) süsteemikorraldaja suudab tagada piisava järelevalve selle üle, et tema süsteem vastab tema korraldatava süsteemi ühtsetele eeskirjadele ja standarditud menetlustele;
 - h) süsteemikorraldaja on võimeline süsteemi korraldama, on piisavalt hea mainega ja tal on piisav kogemus, et tagada süsteemi kindel ja usaldusväärne juhtimine;
 - i) süsteemikorraldajal on süsteemi korraldamiseks piisavad rahalised vahendid;
 - j) süsteemikorraldaja on õiguslikult vastutav ja kohustatud tagama süsteemi korraldamise, sealhulgas ühendused kõigi teiste süsteemidega ning suhted kolmandate isikute ja ametiasutustega;
 - k) süsteemikorraldaja on võtnud piisavad meetmed süsteemi korraldamisega seotud riskide maandamiseks;
 - l) kui süsteemikorraldaja koosneb ühise juhtimis- ja järelevalveraamistiku alusel toimivate sõlmede võrgustikust, tagavad süsteemi ühtsed eeskirjad ja standarditud menetlused, et üks ettevõtja on õiguslikult vastutav ja kohustatud tagama süsteemi korraldamise;
 - m) kui süsteemikorraldaja on üksuste konsortsium, vastutavad süsteemi korraldamise eest kõik üksused solidaarselt.
2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib tihedas koostöös EKPSiga välja töötada regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et lõikes 1 osutatud tingimusi väärtpapieriarveldussüsteemide ja kliiringsüsteemide puhul täpsustada.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1095/2010³⁸ artiklitega 10–14.

3. Euroopa Pangandusjärelevalve võib tihedas koostöös EKPSiga välja töötada regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et lõikes 1 osutatud tingimusi maksesüsteemide puhul täpsustada.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010³⁹ artiklitega 10–14.

Artikkel 6

Määratud süsteemist teatamine

1. Määrav asutus teatab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja süsteemikorraldajale samaaegselt ja põhjendamatu viivitusega artikli 4 kohaselt tehtud otsusest. Määramine jõustub alates teate kuupäevast.
2. Lõikes 1 osutatud teade peab sisaldama vähemalt kogu järgmist teavet määramise kuupäeva seisuga:
 - a) süsteemi nimi, süsteemi suhtes kohaldatav õigus, süsteemikorraldaja ja määrav asutus;
 - b) süsteemi määramise kuupäev;
 - c) liikmesriik, kus süsteemikorraldaja on asutatud, ja vajaduse korral liikmesriigi pädev asutus;
 - d) kas tegemist on väärtpaberiarveldussüsteemi, kliiringsüsteemi või maksesüsteemiga;
 - e) süsteemi lõplikkuse ajahetked, mis on täpsustatud süsteemi eeskirjades vastavalt artiklitele 18, 20 ja 21;
 - f) süsteemis osalejad;
 - g) süsteemi ühtsed eeskirjad ja standarditud menetlused;
 - h) määrava asutuse hinnang süsteemikorraldaja ja süsteemi vastavuse kohta käesoleva määruse nõuetele, sealhulgas artiklis 5 sätestatud määramistingimustele.

³⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84, <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1095/oj>).

³⁹ [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus \(EL\) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus \(Euroopa Pangandusjärelevalve\), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ \(ELT L 331, 15.12.2010, lk 12, <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj>\).](http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj)

3. Määrav asutus teavitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ja vastavalt vajadusele artikli 4 lõike 2 punktides b, d ja e loetletud asutusi põhjendamatu viivitusega järgmistest asjaoludest:
- (a) kõik süsteemikorraldaja poolt artikli 8 lõike 2 kohaselt esitatud teated;
 - (b) kõik süsteemi määramise muudatused;
 - (c) kõik lõikes 2 loetletud teabesse tehtud muudatused.
4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab lõike 2 punktides a–g osutatud teabe ja lõike 3 punkti c kohased ajakohastatud andmed standardvormingus oma veebisaidil põhjendamatu viivitusega ja hiljemalt kahe tööpäeva jooksul pärast kõnealuse teabe saamist. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve täpsustab kuupäeva, mil tema veebisaidil olevat teavet uuendati, ning millist teavet uuendati.
- Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve edastab ajakohastatud teabe põhjendamatu viivitusega Euroopa Pangandusjärelevalvele ja EKPSile, kui see on asjakohane.

Artikkel 7

Määratud süsteemides osalejad

1. Süsteemikorraldaja võib võtta määratud süsteemi, mida ta korraldab, vastu üht või mitut liiki osalejad, kes on loetletud artikli 2 lõike 1 punkti 15 alapunkti a alapunktides i–vii.
- Määratud süsteem, mis võimaldab osalejal tegutseda mitmes artikli 2 lõike 1 punkti 15 alapunktis a loetletud rollis või täita osa või kõiki nende rollidega seotud ülesandeid, peab seda täpsustama oma ühtsetes eeskirjades ja standarditud menetlustes.
- Liikmesriik võib erandlikel asjaoludel ja käesoleva määruse kohaldamise eesmärgil tunnistada kaudse osaleja osalejaks, kui kaudne osaleja on süsteemikorraldajale ja süsteemis osalejatele teada ning kui see on põhjendatud süsteemse riski tõttu. See võimalus ei piira siiski selle osaleja vastutust, kelle kaudu kaudne osaleja edastab ülekandekorraldused määratud süsteemi.
2. Määratud süsteemi korraldaja võib süsteemi liikme süsteemi vastu võtta ainult juhul, kui see liige vastab kõigile järgmistele tingimustele:
- a) tal on võime ja suutlikkus täita süsteemis osalemisest tulenevaid kohustusi;
 - b) tal on võime ja suutlikkus maandada süsteemis osalemisest tulenevaid riske;
 - c) ta järgib süsteemi eeskirju.
- Määratud süsteemi korraldaja kehtestab vastuvõtukriteeriumid, eristades vajaduse korral osalejaid nende liigi järgi. Sellised vastuvõtukriteeriumid peavad olema mittediskrimineerivad, läbipaistvad ja objektiivsed, et tagada õiglane ja avatud juurdepääs määratud süsteemile.
- Määratud süsteemi korraldaja tagab, et süsteemi liikmed järgivad pidevalt esimeses lõigus sätestatud tingimusi, ning tal on õigeaegne juurdepääs sellise hindamise jaoks vajalikule teabele.
3. Osaleja, kes võimaldab oma klientidele juurdepääsu määratud süsteemile, edastades selle süsteemi kaudu ülekandekorraldusi, peab sellest teavitama kõnealuse süsteemi

korraldajat. Osalejal peavad olema selle tegevuse jaoks vajalikud täiendavad rahalised vahendid ja tegevussuutlikkus ning ta peab andma süsteemikorraldajale teavet, mis on vajalik klientidele teenuste osutamisega seotud riskide asjakohase kuhjumise kindlakstegemiseks, jälgimiseks ja juhtimiseks.

Osaleja, kes võimaldab oma klientidele juurdepääsu süsteemi teenustele, teavitab süsteemikorraldaja taotlusel süsteemikorraldajat kriteeriumidest ja korrast, mida ta rakendab, et võimaldada oma klientidele juurdepääs nendele teenustele. Sellisest teabest hoolimata jääb osaleja süsteemikorraldaja ja teiste süsteemi osalejate ees ainuvastutavaks selle eest, et tema kliendid täidavad oma kohustusi.

Artikkel 8

Määratud süsteemi korraldaja ülesanded

1. Määratud süsteemi korraldaja vastutab igal ajal enda ja tema korraldatava süsteemi vastavuse eest käesoleva määruse sätetele.
2. Süsteemikorraldaja teavitab määravat asutust põhjendamatu viivitusega järgmistest asjaoludest:
 - (a) kõik olulised muudatused, mis mõjutavad või võivad mõjutada süsteemikorraldaja ja tema korraldatava süsteemi vastavust käesoleva määruse sätetele;
 - (b) kõik muudatused artikli 6 lõike 2 punktides a–g sätestatud teabe loetelus.

Artikkel 9

Määramise tühistamine

1. Määrav asutus tühistab määramise, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:
 - (a) süsteemikorraldaja on saanud määramise valeandmete alusel või muul ebaseaduslikul või õigusevastasel viisil;
 - (b) süsteemikorraldaja või tema korraldatav süsteem ei vasta enam käesoleva määruse nõuetele ja süsteemikorraldaja ei ole kindlaksmääratud tähtaja jooksul võtnud määrava asutuse nõutud parandusmeetmeid;
 - (c) süsteemikorraldaja või tema korraldatav süsteem on tõsiselt või süstemaatiliselt rikkunud käesolevas määruses sätestatud nõudeid.
2. Määrav asutus teeb otsuse süsteemi määramise tühistamise kohta alles pärast seda, kui ta on teavitanud liikmesriigi pädevat asutust ja küsinud arvamust määramise tühistamise asjakohasuse kohta. Väärtpaberiarveldussüsteemide ja kliiringsüsteemide määramise tühistamiseks tuleb arvamust küsida Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel ja EKPSilt ning maksesüsteemide määramise tühistamiseks Euroopa Pangandusjärelevalvel ja EKPSilt.

Juhul kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, Euroopa Pangandusjärelevalve või EKPS on seisukohal, et määramise tühistamine võib põhjustada olulisi riske liidu või liikmesriigi finantsstabiilsusele, teavitab ta määravat asutust kümne tööpäeva jooksul pärast seda, kui ta on saanud teada määramise võimalikust tühistamisest vastavalt esimesele lõigule, ning määrav asutus kutsub enne süsteemi määramise tühistamist kokku erakorralise koosoleku liikmesriigi pädeva asutuse, EKPSi ning sõltuvalt

süsteemi olemusest Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve või Euroopa Pangandusjärelevalvega, et teha koostööd kindlakstehtud riskide maandamiseks.

Kui määratud süsteem on väärtpaberite keskdepositoorium või keskne vastaspool, ei tohi määrav asutus ilma selle väärtpaberite keskdepositooriumi või keskse vastaspoole järelevalve eest vastutava asutuse nõusolekuta määramist tühistada.

3. Määrava asutuse ülesanne on kontrollida, kas süsteem vastab endiselt tingimustele, mille alusel see määrati, kui seda nõuavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja EKPS väärtpaberiarveldussüsteemide ja kliiringsüsteemide puhul või Euroopa Pangandusjärelevalve ja EKPS maksesüsteemide puhul.
4. Kui määrav asutus tühistab määramise, teavitab ta samaaegselt süsteemikorraldajat, liikmesriigi pädevat asutust, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet, Euroopa Pangandusjärelevalvet ja EKPSi oma otsusest tühistada süsteemi määramine ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ajakohastab määrava asutuse teates märgitud kuupäeval vastavalt oma veebisaiti.
5. Määramise tühistamine jõustub alates lõikes 4 osutatud teate kuupäevast.

II JAOTIS

AMETIASUTUSED JA KOOSTÖÖ

Artikkel 10

Pädev asutus

1. Iga liikmesriik nimetab kõik pädevad asutused, kes vastutavad käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmise eest seoses süsteemidega, sealhulgas määrava asutuse, registreerimisasutuse ja artikli 22 lõikes 2 osutatud pädeva asutuse.

Kui liikmesriik nimetab rohkem kui ühe pädeva asutuse, määrab ta kindlaks nende vastavad ülesanded.

Iga liikmesriik määrab ühtse pädeva asutuse, kes vastutab koostöö eest teiste liikmesriikide pädevate asutuste, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, Euroopa Pangandusjärelevalve ja EKPSiga.

2. Liikmesriigid teavitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet lõike 1 esimeses lõigus osutatud määravatest asutustest ja registreerimisasutustest, täpsustades nende vastavad ülesanded, mis tulenevad käesolevast määrusest, ning lõike 1 kolmandas lõigus osutatud ühtsest pädevast asutusest.
3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab lõike 1 esimeses lõigus osutatud määravate asutuste ja registreerimisasutuste loetelu ning nende vastavad ülesanded ja lõike 1 kolmandas lõigus osutatud ühtse pädeva asutuse põhjendamatu viivitusega oma veebisaidil ning teavitab Euroopa Pangandusjärelevalvet ja EKPSi kõigist muudatustest selles loetelus.

Artikkel 11

Teabevahetus

1. Määravad asutused, registreerimisasutused, liikmesriikide pädevad asutused, artikli 22 lõikes 2 osutatud pädevad asutused, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve,

Euroopa Pangandusjärelevalve ja EKPS jagavad ja edastavad põhjendamatu viivitusega üksteisele teavet, kui see on vajalik käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

2. Nii teabepäring kui ka vastus sellele esitatakse keskandmebaasi kaudu.
3. Käesoleva määruse alusel saadud konfidentsiaalset teavet tohib kasutada ainult käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

III JAOTIS

KOLMANDATE RIIKIDE SÜSTEEMID

Artikkel 12

Kolmandate riikide süsteemide registreerimine

Iga sellise liikmesriigi registreerimisasutus, kus on asutatud kolmanda riigi süsteemis osalev liige, võib otsustada registreerida sellise kolmanda riigi süsteemi vastavalt artiklis 13 sätestatud korrale, tingimusel et liige on artikli 2 lõike 1 punkti 10 alapunkti a alapunktides i–iv või artikli 2 lõike 1 punkti 10 alapunktis b määratletud asutus. Registreerimisasutus hindab kolmanda riigi süsteemi registreerimistaotlust.

Artikkel 13

Registreerimise ja registreerimisest keeldumise kord

1. Kui kolmanda riigi süsteemi korraldaja soovib registreerida kõnealuse süsteemi registreeritud süsteemina, esitab ta Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele registreerimistaotluse.
2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve edastab taotluse viivitamata kõigile järgmistele vastuvõtjatele:
 - (a) vähemalt kõigile artiklis 12 osutatud registreerimisasutustele;
 - (b) artikli 2 lõike 1 punkti 20 alapunktis a sätestatud ülekandekorraldusi töötlevate süsteemide puhul Euroopa Pangandusjärelevalvele;
 - (c) EKPSile.
3. Kolmanda riigi süsteemi korraldaja lisab taotlusele kõik dokumendid ja teabe, mis on vajalikud selleks, et tõendada, et süsteemikorraldaja ja tema korraldatav süsteem vastavad artiklis 14 sätestatud registreerimistingimustele, sealhulgas teabe süsteemi liidus asutatud liikmete kohta liikmesriikide kaupa.
4. Lõikes 1 osutatud taotluse kättesaamise kinnitus saadetakse kolmanda riigi süsteemi korraldajale kahe tööpäeva jooksul alates taotluse kättesaamisest. Registreerimisasutus teeb 20 tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest kindlaks, kas taotlus sisaldab lõike 3 kohaselt nõutud dokumente ja teavet.

Kui mõni registreerimisasutus jõuab esimeses lõigus osutatud tähtaja jooksul järeldusele, et lõike 3 kohaselt nõutud dokumendid või teave ei ole täielikud, palub kõnealune asutus kolmanda riigi süsteemi korraldajal esitada täiendavad dokumendid või lisateabe. Kui kolmanda riigi süsteemi korraldaja seda nõuet täielikult ei täida, võib mis tahes registreerimisasutus taotluse tagasi lükata.

5. Iga registreerimisasutus teavitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet, kolmanda riigi süsteemikorraldajat ning lõike 2 punktides a, b ja c loetletud asutusi taotluse vastuvõtmisest või tagasilükkamisest lõikes 4 osutatud tähtaja lõpuks.
6. Pärast kolmanda riigi süsteemi korraldaja teavitamist taotluse vastuvõtmisest hindab iga taotluse vastu võtnud registreerimisasutus 80 tööpäeva jooksul alates lõikes 5 sätestatud teate saamisest (edaspidi „hindamisperiood“) kolmanda riigi süsteemi korraldaja ja süsteemi vastavust artiklis 14 sätestatud registreerimistingimustele.
7. Iga registreerimisasutus võib hindamisperioodi jooksul esitada kolmanda riigi süsteemi korraldajale küsimusi või nõuda täiendavat teavet.

Kui kolmanda riigi süsteemi korraldaja ei ole registreerimisasutuse kehtestatud tähtaja jooksul küsimustele vastanud või nõutud teavet esitanud, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve taotluse vastu võtnud registreerimisasutuse taotlusel pikendada asjaomast hindamisperioodi ühe korra kokku kuni kümne tööpäeva võrra, kui tema arvates on mõni küsimus hindamise seisukohast oluline. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teavitab kolmanda riigi süsteemi korraldajat tähtaja pikendamisest. Registreerimisasutus võib teha otsuse taotluse kohta ilma kolmanda riigi süsteemi korraldaja vastuseta.

8. Hindamisperioodi jooksul võtavad väärtpaberiarendussüsteemide ja kliiringsüsteemide puhul Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja EKPS ning maksesüsteemide puhul Euroopa Pangandusjärelevalve ja EKPS kõik asjakohased meetmed, sealhulgas kutsuvad kokku erakorralised koosolekud, et tagada ühtne lähenemisviis registreerimisasutuste otsustele registreerida kolmanda riigi süsteem oma liikmesriigis või keelduda selle registreerimisest.
9. Hindamisprotsessi käigus edendavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, Euroopa Pangandusjärelevalve ja EKPS registreerimisasutuste vahelisi korrapäraseid teabevahetusi ja arutelusid, et tagada registreerimisasutuste koostöö sellise kolmanda riigi süsteemi registreerimisprotsessis ja anda panus registreerimisasutuste hindamisprotsessi.
10. Hindamisperioodi jooksul otsustab iga registreerimisasutus, kas kolmanda riigi süsteem registreerida või keelduda selle registreerimisest. Iga registreerimisasutus teeb registreerimise otsuse ainult juhul, kui ta on täielikult veendunud, et kolmanda riigi süsteemi korraldaja ja kolmanda riigi süsteem vastavad artiklis 14 sätestatud tingimustele.
11. Pärast lõikes 10 osutatud otsuse tegemist teavitab registreerimisasutus põhjendamatult viivitusega kolmanda riigi süsteemi korraldajat, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ja vastavalt vajadusele lõike 2 punktides a, b ja c loetletud asutusi oma otsusest, lisades sellele täielikult põhjendatud selgituse.
12. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab tihedas koostöös EKPSiga kliiring- ja väärtpaberiarendussüsteemide jaoks välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada teavet, mis tuleb esitada
 - a) lõikes 1 osutatud registreerimistaotluses, eesmärgiga tõendada, et taotluse esitaja, kes on kolmanda riigi süsteemi korraldaja, ja kolmanda riigi süsteem vastavad kõigile käesolevas artiklis sätestatud asjakohastele nõuetele, sealhulgas artiklis 14 sätestatud tingimustele, ning täpsustada teavet, mis tuleb taotluses esitada kolmanda riigi süsteemi liidus asutatud liikmete kohta;

- b) artikli 4 lõikes 1 osutatud määramistaotluses, eesmärgiga tõendada, et taotluse esitaja, kes on süsteemikorraldaja, ja süsteem vastavad kõigile käesoleva määruse asjakohastele nõuetele.

Regulatiivseid tehnilisi standardeid välja töötades võtavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja EKPS arvesse, et nõutav teave peab olema registreerimist või määramist taotleva süsteemi liigi suhtes proportsionaalne ja asjakohane.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [*väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva*].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

13. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab tihedas koostöös EKPSiga välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada väärtpaberiarveldussüsteemide ja kliiringsüsteemide puhul järgmist:
- a) ühtsed elektroonilised vormingud lõikes 1 osutatud registreerimistaotluse esitamiseks keskandmebaasi;
- b) ühtsed elektroonilised vormingud artikli 4 lõikes 1 osutatud määramistaotluse esitamiseks keskandmebaasi.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab esimeses lõigus osutatud rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [*väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva*].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu rakendusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

14. Euroopa Pangandusjärelevalve töötab tihedas koostöös EKPSiga maksesüsteemide jaoks välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada teavet, mis tuleb esitada
- a) lõikes 1 osutatud registreerimistaotluses, eesmärgiga tõendada, et taotluse esitaja, kes on kolmanda riigi süsteemi korraldaja, ja kolmanda riigi süsteem vastavad kõigile käesolevas artiklis sätestatud asjakohastele nõuetele, sealhulgas artiklis 14 sätestatud tingimustele, ning täpsustada teavet, mis tuleb taotluses esitada kolmanda riigi süsteemi liidus asutatud liikmete kohta;
- b) artikli 4 lõikes 1 osutatud määramistaotluses, eesmärgiga tõendada, et taotluse esitaja, kes on süsteemikorraldaja, ja süsteem vastavad kõigile käesoleva määruse asjakohastele nõuetele.

Regulatiivseid tehnilisi standardeid välja töötades võtavad Euroopa Pangandusjärelevalve ja EKPS arvesse, et nõutav teave peab olema registreerimist või määramist taotleva süsteemi liigi suhtes proportsionaalne ja asjakohane.

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab esimeses lõigus osutatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [*väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva*].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

15. Euroopa Pangandusjärelevalve töötab tihedas koostöös EKPSiga välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada maksesüsteemide puhul järgmist:

- a) ühtsed elektroonilised vormingud käesoleva artikli lõikes 1 osutatud registreerimistaotluse esitamiseks keskandmebaasi;
- b) ühtsed elektroonilised vormingud artikli 4 lõikes 1 osutatud määramistaotluse esitamiseks keskandmebaasi.

Euroopa Pangandusjärelevalve esitab esimeses lõigus osutatud rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile hiljemalt [*väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva*].

Komisjonile antakse õigus võtta vastu rakendusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, võttes vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artikliga 15.

Artikkel 14

Registreerimistingimused

Registreerimisasutus võib registreerida kolmanda riigi süsteemi oma liikmesriigis ainult siis, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) süsteemil on ühtsed eeskirjad ja standarditud menetlused osalejatevaheliste ülekandekorralduste arveldamiseks, kliirimiseks või täitmiseks;
- b) süsteemile on antud tegutsemisluba või selle üle teostatakse järelevalvet selle asutamise riigis või riigis, mille õigust kolmanda riigi süsteemi suhtes kohaldatakse;
- c) süsteemi suhtes kohaldatakse õigust, mis toetab arvelduse lõplikkuse põhimõtteid;
- d) süsteem määrab oma ühtsetes eeskirjades ja standarditud menetlustes selgelt kõik järgmised ajahetked:
 - i) ülekandekorralduse süsteemi sisestamise ajahetk, millele on osutatud artikli 18 lõikes 1;
 - ii) süsteemi sisestatud ülekandekorralduse tagasivõetamatuks muutumise ajahetk, millele on osutatud artikli 20 lõikes 1;
 - iii) süsteemi sisestatud ülekandekorralduse lõpliku arvelduse ajahetk, millele on osutatud artikli 21 lõikes 1;
- e) süsteemikorraldaja on piisavalt struktureeritud ja tal on piisavad rahalised vahendid;
- f) süsteem vastab kõigis olulistes aspektides finantsturutaristute üldistele põhimõtetele.

Artikkel 15

Registreeritud süsteemidest teatamine

1. Pärast artikli 13 lõikes 10 osutatud otsuse tegemist teavitab iga registreerimisasutus samaaegselt ja põhjendamatu viivitusega taotluse esitajat, kes on kolmanda riigi

süsteemi korraldaja, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet, Euroopa Pangandusjärelevalvet, EKPSi ja vajaduse korral teisi registreerimisasutusi oma otsusest. Registreerimine jõustub alates teate kuupäevast.

2. Lõikes 1 osutatud teade peab sisaldama vähemalt kogu järgmist teavet registreerimise kuupäeva seisuga:
 - a) registreeritud süsteemi nimi ja selle korraldaja andmed;
 - b) registreeritud süsteemi registreerimise kuupäev;
 - c) riik, kus kolmanda riigi süsteemi korraldaja on asutatud;
 - d) liikmesriigid, kus registreeritud süsteem on registreeritud, ja iga registreerimisasutus, kes on süsteemi registreerinud;
 - e) kas tegemist on väärtpaberiarveldussüsteemi, kliiringsüsteemi või maksesüsteemiga;
 - f) registreeritud süsteemi suhtes kohaldatav õigus;
 - g) arvelduse lõplikkuse ajahetked registreeritud süsteemis;
 - h) registreeritud süsteemis osalevad liidu osalejad.
3. Registreeritud süsteemi registreerimisasutus teavitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ja vastavalt vajadusele artikli 13 lõike 2 punktides a, b ja c loetletud asutusi põhjendamatu viivitusega järgmistest asjaoludest:
 - a) sisulised muudatused, mis mõjutavad oluliselt või võivad oluliselt mõjutada vastavust artiklis 14 sätestatud registreerimistingimustele;
 - b) kõik lõikes 2 loetletud teabesse tehtud muudatused.
4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab lõikes 2 osutatud teabe ja lõike 3 punkti b kohased ajakohastatud andmed standardvormingus oma veebisaidil põhjendamatu viivitusega ja hiljemalt kahe tööpäeva jooksul pärast kõnealuse teabe saamist. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve täpsustab kuupäeva, mil veebisaidil olevat teavet uuendati, ning millist teavet uuendati.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve edastab ajakohastatud teabe põhjendamatu viivitusega registreerimisasutustele ning Euroopa Pangandusjärelevalvele ja EKPSile, kui see on asjakohane.

Artikkel 16

Registreerimise tühistamine

1. Registreerimisasutus tühistab registreeritud süsteemi registreerimise, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:
 - a) kolmanda riigi süsteemi korraldaja on saavutanud registreerimise valeandmete alusel või muul ebaseaduslikul või õigusevastasel viisil;
 - b) kolmanda riigi süsteemi korraldaja või tema korraldatav süsteem ei vasta enam artiklis 14 sätestatud tingimustele;
 - c) kolmanda riigi süsteemi korraldaja või tema korraldatav süsteem on tõsiselt või süstemaatiliselt rikkunud artiklis 14 sätestatud registreerimistingimusi.

2. Registreerimisasutus otsustab kolmanda riigi süsteemi korraldaja registreerimise tühistada alles pärast seda, kui ta on teavitanud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ja esitanud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele kogu asjakohase teabe, et Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve saaks liikmesriigis registreeritud süsteemide loetelu ajakohastada. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jagab seda teavet Euroopa Pangandusjärelevalve, EKPSi ja teiste registreerimisasutustega, kui see on asjakohane.
3. Juhul kui üks registreerimisasutustest, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, Euroopa Pangandusjärelevalve või EKPS on seisukohal, et registreerimise tühistamine võib oluliselt ohustada liidu või liikmesriigi finantsstabiilsust, teavitab ta asjaomast registreerimisasutust kümne tööpäeva jooksul pärast seda, kui ta on saanud teada registreerimise võimalikust tühistamisest vastavalt lõikele 2, ning asjaomane registreerimisasutus kutsub kokku erakorralise koosoleku teiste registreerimisasutuste, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, Euroopa Pangandusjärelevalve ja EKPSiga, et teha koostööd registreerimisasutuse poolt enne registreerimise tühistamist kindlaks tehtud riskide maandamiseks.

Kui registreeritud süsteem on keskne vastaspool, kelle Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve on määruse (EL) nr 648/2012 kohaselt määranud teise taseme keskseks vastaspooleks, ei tohi registreerimisasutus registreerimist ilma Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve nõusolekuta tühistada.
4. Kui registreerimisasutus tühistab registreerimise, teavitab ta samaaegselt süsteemikorraldajat, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet, Euroopa Pangandusjärelevalvet, EKPSi ja teisi registreerimisasutusi oma otsusest tühistada süsteemi registreerimine ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ajakohastab registreerimisasutuse teates märgitud kuupäeval vastavalt oma veebisaiti.
5. Süsteemi registreerimise tühistamine jõustub alates lõikes 4 osutatud teate kuupäevast.

IV JAOTIS

TASAARVESTUS JA ARVELDUSE LÕPLIKKUS

Artikkel 17

Tasaarvestus ja ülekandekorraldused

1. Ülekandekorraldused ja tasaarvestus, sealhulgas lõpetamisel toimuv tasaarvestus, on seaduslikult täitmisele pööratavad ja kolmandate isikute suhtes siduvad, tingimusel et ülekandekorraldused on sisestatud määratud süsteemi või registreeritud süsteemi enne artikli 22 lõikes 1 osutatud maksejõuetusmenetluse algatamise ajahetke, isegi juhul, kui maksejõuetusmenetlus on algatatud mõne järgmise isiku suhtes:
 - a) määratud süsteemis või registreeritud süsteemis osaleja;
 - b) määratud süsteemiga koostalitlevas süsteemis osaleja;
 - c) määratud süsteemiga koostalitleva süsteemi korraldaja, kes ei ole osaleja.

Ülekandekorraldused, mis on sisestatud määratud süsteemi või registreeritud süsteemi pärast maksejõuetusmenetluse algatamist ja täidetud selle süsteemi ühtsete eeskirjade ja standarditud menetluste kohaselt pangapäeval, mil menetlus algatati, on õiguslikult täitmisele pööratavad ja kolmandatele isikutele siduvad üksnes siis, kui

süsteemikorraldaja suudab tõendada, et ajal, mil kõnealused ülekandekorraldused muutusid tagasivõetamatuks, ei olnud ta ega oleks pidanud olema teadlik sellise menetluse algatamisest.

2. Ükski õigusnorm, eeskiri ega tava, mis käsitleb enne artikli 22 lõikes 1 sätestatud maksejõuetusmenetluse algatamise ajahetke sõlmitud lepinguid või tehtud tehinguid, ei põhjusta tasaarvestuse tühistamist või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/47/EÜ artikli 2 lõike 1 punktis n osutatud lõpetamisel toimuvat tasaarvestust käsitlevate sätete kohaldamata jätmist.

Artikkel 18

Ülekandekorralduse määratud süsteemi sisestamise ajahetk

1. Ülekandekorralduse määratud süsteemi sisestamise ajahetk määratakse kindlaks selle süsteemi ühtsete eeskirjade ja standarditud menetluste alusel. Ajahetke kindlaksmääramisel võetakse arvesse ülekandekorralduse vastuvõtmist ja registreerimist süsteemis.
2. Koostalitlevate süsteemide puhul määrab iga määratud süsteem oma ühtsetes eeskirjades ja standarditud menetlustes kindlaks ülekandekorralduse süsteemi sisestamise ajahetke, tagades samal ajal võimaluse piires, et kõigi asjaomaste koostalitlevate süsteemide ühtsed eeskirjad ja standarditud menetlused on kooskõlastatud. Kui kõigi koostalitluskokkuleppe kohases struktuuris osalevate süsteemide ühtsetes eeskirjades ja standarditud menetlustes ei ole sõnaselgelt sätestatud teisiti, ei tohi ühe süsteemi eeskirju ülekandekorralduse süsteemi sisestamise ajahetke kohta mõjutada ühegi teise sellega koostalitleva süsteemi eeskirjad.

Artikkel 19

Rahaliste vahendite ja finantsinstrumentide kasutamine

1. Maksujõuetusmenetluse algatamine koostalitlevas süsteemis osaleja või koostalitleva süsteemi korraldaja suhtes ei takista selle osaleja või süsteemikorraldaja arvelduskontol või tagatiskontodel olevate rahaliste vahendite või finantsinstrumentide, sealhulgas selliste tagatisefondi sissemaksete nagu keskse vastaspoole poolt määruse nr 648/2012 artikli 42 kohaselt hallatava eelrahastatud tagatisefondi sissemaksed ja määruse nr 648/2012 artiklis 41 osutatud tagatise kasutamist selle osaleja kohustuste täitmiseks määratud süsteemis või selles liikmesriigis registreeritud süsteemis, kus osaleja on asutatud, või koostalitluskokkuleppe kohases struktuuris maksejõuetusmenetluse algatamise pangapäeval.
2. Sellise osaleja krediidilimiiti, mis on seotud määratud süsteemi või registreeritud süsteemiga, peab saama kasutada olemasoleva tagatise vastu, et täita osaleja kohustused määratud süsteemis või selles liikmesriigis registreeritud süsteemis, kus osaleja on asutatud, või koostalitluskokkuleppe kohases struktuuris.

Artikkel 20

Ülekandekorralduste tagasivõetamatuks muutumise ajahetk

1. Iga määratud süsteem määrab kindlaks konkreetse ajahetke, mil osaleja või kolmas isik ei saa süsteemis ülekandekorraldust tagasi võtta. Ajahetke kindlaksmääramisel võetakse arvesse hetke, mil süsteem sisestatud ülekandekorralduse kinnitas ja korralduse töötlemist ei olnud enam võimalik tagasi pöörata.
2. Koostalitlevate süsteemide puhul määrab iga süsteem oma ühtsetes eeskirjades ja standarditud menetlustes kindlaks tagasivõetamatuks muutumise ajahetke, tagades samal ajal võimaluse piires, et kõigi asjaomaste koostalitlevate süsteemide ühtsed eeskirjad ja standarditud menetlused on kooskõlastatud. Kui kõigi koostalitluskokkuleppe kohases struktuuris osalevate süsteemide ühtsetes eeskirjades ja standarditud menetlustes ei ole sõnaselgelt sätestatud teisiti, ei tohi ühe süsteemi eeskirju tagasivõetamatuks muutumise ajahetke kohta mõjutada ühegi teise sellega koostalitleva süsteemi eeskirjad.

Artikkel 21

Lõplik arveldus

1. Arveldus on lõplik, kui tehingupoolte kohustused on iga määratud süsteemi ühtsete eeskirjade ja standarditud menetluste kohaselt tingimusteta ja tagasivõetamatult täidetud kooskõlas omandi- ja muude õiguste ülemineku suhtes kohaldatava õigusega. Hajusraamatu tehnoloogial põhinev määratud süsteem peab rakendama mehhanisme, mis tagavad deterministlikud ja õiguslikult täitmisele pööratavad lõplikkuse ajahetked.
2. Koostalitlevate süsteemide puhul määrab iga süsteem oma ühtsetes eeskirjades ja standarditud menetlustes kindlaks lõpliku arvelduse ajahetke. Iga süsteemikorraldaja tagab, et kõigi asjaomaste koostalitlevate süsteemide eeskirjad on võimaluste piires kooskõlastatud. Kui kõigi koostalitluskokkuleppe kohases struktuuris osalevate süsteemide ühtsetes eeskirjades ja standarditud menetlustes ei ole sõnaselgelt sätestatud teisiti, ei tohi ühe süsteemi ühtseid eeskirju ja standarditud menetlusi, mis käsitlevad arvelduse lõplikkuse ajahetke, mõjutada ühegi teise sellega koostalitleva süsteemi ühtsed eeskirjad ega standarditud menetlused.
3. Võttes arvesse erinevate süsteemitüüpide eripärasid ja nende süsteemide toimimismehhanisme, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tihedas koostöös EKPSiga selliste kliiring- ja väärtpaberiarveldussüsteemide jaoks, mida ei korralda väärtpaberite keskdepositoorium, välja töötada regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada eeskirjad järgmiste asjaolude kindlaksmääramiseks:
 - a) ülekandekorralduste määratud süsteemi sisestamise ajahetk, millele on osutatud artikli 18 lõikes 1;
 - b) hajusraamatu tehnoloogial põhinevate määratud süsteemide puhul, millal ja kuidas toimub artikli 18 lõikes 1 osutatud ülekandekorralduse süsteemi sisestamise ajahetk, kui tehing kantakse süsteemi konsensusreeglite kohaselt hajusraamatusse;
 - c) määratud süsteemi sisestatud ülekandekorralduse tagasivõetamatuks muutumise ajahetk, millele on osutatud artikli 20 lõikes 1;

- d) hajusraamatu tehnoloogial põhinevate määratud süsteemide puhul, kuidas artikli 20 lõikes 1 osutatud ajahetk, mil osaleja või kolmas isik ei saa süsteemi sisestatud ülekandekorraldust tagasi võtta, langeb kokku hetkega, mil konsensus on lõplik ja kirjet ei saa selle süsteemi tehnilise protokolliga kohaselt tagasi pöörata;
- e) lõpliku arvelduse ajahetk, millele on osutatud lõikes 1;
- f) hajusraamatu tehnoloogial põhinevate määratud süsteemide puhul, kuidas võib lõikes 1 osutatud lõpliku arvelduse ajahetke määratleda tõenäosuslike või kihiliste lõplikkusmudelite puhul, mis ei pruugi vastata absoluutsele õiguskindlusele, kuid võivad siiski saavutada õiguskindluse sõltuvalt süsteemi struktuurist ja eeskirjadest.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artiklitega 10–14.

4. Võttes arvesse erinevate maksesüsteemi tüüpide eripärasid ja nende süsteemide toimimismehhanisme, võib Euroopa Pangandusjärelevalve tihedas koostöös EKPSiga välja töötada regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada eeskirjad kõigi järgmiste asjaolude kindlaksmääramiseks:

- a) ülekandekorralduste määratud süsteemi sisestamise ajahetk millele on osutatud artikli 18 lõikes 1;
- b) hajusraamatu tehnoloogial põhinevate määratud süsteemide puhul, millal ja kuidas toimub artikli 18 lõikes 1 osutatud ülekandekorralduse süsteemi sisestamise ajahetk, kui tehing kantakse süsteemi konsensusreeglite kohaselt hajusraamatusse;
- c) määratud süsteemi sisestatud ülekandekorralduse tagasivõetamatuks muutumise ajahetk, millele on osutatud artikli 20 lõikes 1;
- d) hajusraamatu tehnoloogial põhinevate määratud süsteemide puhul, millal ja kuidas konkreetne ajahetk, mil osaleja või kolmas isik ei saa süsteemi sisestatud ülekandekorraldust tagasi võtta, langeb kokku hetkega, mil konsensus on lõplik ja kirjet ei saa selle süsteemi tehnilise protokolliga kohaselt tagasi pöörata;
- e) lõpliku arvelduse ajahetk, millele on osutatud lõikes 1;
- f) hajusraamatu tehnoloogial põhinevate määratud süsteemide puhul, kuidas võib lõikes 1 osutatud lõpliku arvelduse ajahetke määratleda tõenäosuslike või kihiliste lõplikkusmudelite puhul, mis ei pruugi vastata absoluutsele õiguskindlusele, kuid võivad siiski saavutada õiguskindluse sõltuvalt süsteemi struktuurist ja eeskirjadest.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, võttes vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1093/2010 artiklitega 10–14.

V JAOTIS

MAKSEJÕUETUSMENETLUST KÄSITLEVAD SÄTTED

Artikkel 22

Maksejõuetusmenetluse algatamise ajahetk

1. Käesoleva määruse kohaldamisel on maksejõuetusmenetluse algatamise ajahetk see hetk, mil asjaomane kohtu- või haldusasutus langetab oma otsuse.
2. Kui otsus on lõike 1 kohaselt tehtud, teavitab asjaomane kohtu- või haldusasutus sellest otsusest viivitamata asjaomase teabe kogumise eest vastutavat pädevat asutust, mis on nimetatud vastavalt artikli 10 lõikele 1. Ta teavitab sellest viivitamata keskandmebaasi kaudu Euroopa Väärtpaberiturujärelevat, Euroopa Pangandusjärelevat, EKPSi, Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ja teisi liikmesriike.

Artikkel 23

Tagasiulatuva mõju puudumine

Maksejõuetusmenetlus ei mõjuta tagasiulatuvalt osaleja õigusi ja kohustusi, mis tulenevad osalemisest määratud süsteemis või registreeritud süsteemis või seoses sellise süsteemiga, kui osaleja on asutatud liikmesriigis, kus kolmanda riigi süsteem on registreeritud, enne sellise menetluse algatamist vastavalt artikli 22 lõikele 1. Selline menetlus ei mõjuta tagasiulatuvalt koostalitlevas süsteemis osaleja õigusi ja kohustusi ega koostalitleva süsteemi korraldajat, kui see süsteemikorraldaja ei ole osaleja.

Artikkel 24

Osalejate õiguste ja kohustuste suhtes kohaldatav õigus

Süsteemis osaleja vastu maksejõuetusmenetluse algatamise korral määratakse kõnealuse osaleja osalemisest tulenevad või sellega seotud õigused ja kohustused seda süsteemi reguleeriva õigusega.

VI JAOTIS

TAGATISE VÕTJATE ÕIGUSTE KAITSMINE TAGATISE ANDJA MAKSEJÕUETUSE MÕJU EEST

Artikkel 25

Tagatis

1. Süsteemikorraldaja või osaleja õigusi tagatisele, mis on talle antud seoses määratud süsteemiga, registreeritud süsteemiga selle osalejate puhul, kes on asutatud liikmesriikides, kus süsteem on registreeritud, või koostalitluskokkuleppe kohase struktuuriga, ning liikmesriikide keskpankade või Euroopa Keskpanga õigusi neile antud tagatisele ei mõjuta maksejõuetusmenetlus, mis on algatatud mõne järgmise isiku suhtes:
 - a) asjaomasel määratud või registreeritud süsteemis või koostalitluskokkuleppe kohases struktuuris osaleja;

- b) koostalitleva süsteemi korraldaja, kes ei ole osaleja;
- c) liikmesriigi keskpanga vastaspool;
- d) Euroopa Keskpanga vastaspool;
- e) tagatise andnud kolmas isik.

Sellise tagatise võib nende õiguste rahuldamiseks müüa.

Süsteemikorraldaja õigusi tagatisele, mille ta on andnud teisele süsteemikorraldajale seoses koostalitluskokkuleppe kohase struktuuriga, ei mõjuta tagatise võtnud süsteemikorraldaja suhtes algatatud maksejõuetusmenetlus.

2. Osalejate, süsteemikorraldajate, liikmesriigi keskpanga, Euroopa Keskpanga ja nende nimel tegutsevate volitatud isikute, esindajate või kolmandate isikute õigusi seoses finantsinstrumentidega, sealhulgas õigusi nendele finantsinstrumentidele, mis on antud tagatisena ja mis on seaduslikult kantud liikmesriigis asuvasse registrisse, sealhulgas hajusraamatusse, kontole või tsentraliseeritud hoiustamissüsteemi, reguleeritakse selle liikmesriigi õigusega.

Esimese lõigu kohaldamisel on juriidilise isiku juures hoitava registri, konto või keskdepositooriumi asukohaks liikmesriik, kus on selle juriidilise isiku registrijärgne asukoht.

3. Kui registri, konto või keskdepositooriumi asukohta ei ole võimalik vastavalt lõikele 2 kindlaks määrata, kohaldatakse osalejate, süsteemikorraldajate, liikmesriigi keskpanga või Euroopa Keskpanga õiguste ning nende nimel tegutsevate volitatud isikute, esindajate või kolmandate isikute õiguste kindlaksmääramise suhtes seoses tagatisena antud finantsinstrumentidega lõikes 1 osutatud süsteemi või koostalitluskokkuleppe kohast struktuuri reguleerivat õigust.
4. Lõigete 2 ja 3 kohaldamisel tähendab viide liikmesriigi õigusele viidet selle riigisisesele õigusele, jättes välja kõik eeskirjad, mille alusel tuleks asjakohase küsimuse lahendamisel tugineda mõne muu riigi õigusele.

VII JAOTIS

KESKANDMEBAAS JA DELEGEERITUD VOLITUSTE RAKENDAMINE

Artikkel 26

Keskandmebaas

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve loob vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 35c keskandmebaasi ja haldab seda. Määravatel asutustel, registreerimisasutustel, liikmesriikide pädevatel asutustel ja artikli 22 lõikes 2 osutatud pädeval asutusel ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel, Euroopa Pangandusjärelevalvel ja EKPSil (edaspidi „registreeritud vastuvõtjad“) on iga asjaomase süsteemi puhul eraldi juurdepääs kõigile selle süsteemi andmebaasis registreeritud lõikes 3 osutatud andmetele ja dokumentidele, kui see on nende ülesannete täitmiseks asjakohane või vajalik.
2. Süsteemikorraldajal on juurdepääs keskandmebaasile seoses teabe ja dokumentidega, mille ta ise on keskandmebaasi esitanud, või dokumentidega, mille mõni registreeritud vastuvõtja on talle keskandmebaasi kaudu edastanud.

Muud vastuvõtjad esitavad samuti teatavaid konkreetseid dokumente või teavet ja saavad sellistele keskandmebaasis registreeritud dokumentidele või teabele juurdepääsu, kui nii on käesoleva määrusega ette nähtud. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tagab, et keskandmebaas täidab käesoleva artikli kohaseid ülesandeid.

3. Süsteemikorraldajad, sealhulgas määratud ja registreeritud süsteemide korraldajad, ning registreeritud vastuvõtjad laadivad keskandmebaasi elektroonilisel kujul üles kogu käesolevas määruses osutatud teabe ja kõik dokumendid, sealhulgas taotlused, otsused, soovitused, päringud, teabe, küsimused, vastused ja teated, kui ei ole sätestatud teisiti.

Kättesaamist tõendav kinnitus saadetakse keskandmebaasi kaudu kahe tööpäeva jooksul pärast teabe või dokumentide esitamist.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tagab, et andmebaas võimaldab hajusraamatu tehnoloogia abil salvestatud andmete, sealhulgas ahelandmete lugemist ja nende andmetele juurdepääsu.
5. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve loob keskandmebaasi nii, et see teavitab registreeritud vastuvõtjaid automaatselt selle sisu muutmisest, sealhulgas dokumentide üleslaadimisest, kustutamisest või asendamisest, küsimuste esitamisest ja teabepäringutest.
6. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teeb käesoleva määruse alusel keskandmebaasi kaudu jagatud teabe kättesaadavaks määruste (EL) nr 648/2012 ja (EL) nr 909/2014 kohaldamisel asjaomastele asutustele, kui see on asjakohane või vajalik nende ülesannete täitmiseks.

Artikkel 27

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 2 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates *[väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: käesoleva määruse jõustumise kuupäev]*.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 2 lõikes 2 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist püüab komisjon konsulteerida Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja Euroopa Pangandusjärelevalvega ja konsulteerib kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 2 lõike 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kolme kuu jooksul pärast õigusakti

teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kolme kuu võrra.

VII JAOTIS LÖPPSÄTTED

Artikkel 28

Üleminekusätted

1. Erandina artiklist 3 jääb direktiivi 98/26/EÜ alusel enne [*väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: käesoleva määruse jõustumise kuupäev*] määratud süsteem määratud süsteemiks käesoleva määruse tähenduses kuni selle uuesti määramiseni kõnealuse artikli alusel või kuni [*väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumist*], sõltuvalt sellest, kumb on varasem. Vahepeal kohaldatakse süsteemi määramise suhtes jätkuvalt liikmesriigi õigust.
2. Erandina artiklist 12 loetakse kolmanda riigi süsteem, mille suhtes liikmesriik on enne [*väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: käesoleva määruse jõustumise kuupäev*] laiendanud direktiiviga 98/26/EÜ antud kaitset, selles liikmesriigis registreerituks käesoleva määruse tähenduses kuni selle registreerimiseni asjaomases liikmesriigis kõnealuse artikli alusel või kuni [*väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva*], sõltuvalt sellest, kumb on varasem.
3. Ülekandekorraldust, mis sisestatakse süsteemi enne [*väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: käesoleva määruse jõustumise kuupäev*], kuid mis arveldatakse pärast seda kuupäev, käsitatakse ülekandekorraldusena käesoleva määruse tähenduses.
4. Kuni artikli 26 kohase keskandmebaasi loomiseni toimub keskandmebaasi kaudu edastatavate andmete ja dokumentide vahetamine, sealhulgas taotluste, otsuste, soovitude, päringute, teabe, küsimuste, vastuste ja teadete esitamine, alternatiivsete vahendite abil.

Artikkel 29

Läbivaatamine

1. Komisjon hindab hiljemalt [*väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: kuus aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva*] käesoleva määruse kohaldamist ja koostab üldaruande. Komisjon esitab nimetatud aruande koos asjakohaste ettepanekutega Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab tihedas koostöös Euroopa Pangandusjärelevalve ja EKPSiga hiljemalt [*väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva*] komisjonile aruande käesolevas määruses sätestatud arvelduse lõplikkuse korra toimimise kohta.

Artikkel 30

Kehtetuks tunnistamine

1. Direktiiv 98/26/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates [väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: käesoleva määruse jõustumise kuupäev].
2. Viiteid direktiivile 98/26/EÜ käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse kooskõlas käesoleva määruse 1. lisas esitatud vastavustabeliga.

Artikkel 31

Direktiivi 2002/47/EÜ muutmine

Direktiivi 2002/47/EÜ muudetakse järgmiselt.

- (1) Artikli 1 lõike 4 punkti a lisatakse järgmised lõigud:

„Käesoleva direktiivi kohaldamisel hõlmavad viited sularahale, finantsinstrumentidele ja krediidinõuetele ka neid, mis on emiteeritud või registreeritud hajusraamatu tehnoloogia abil.

Liikmesriigid võivad käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate finantsinstrumentide hulka lisada direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktis 15 osutatud finantsinstrumendid, kui need on kapitaliturul vabalt kaubeldavad.“

- (2) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

- a) lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„p) „konto“ – [määruse (EL) .../..., mis käsitleb arvelduse lõplikkust] artikli 2 lõike 1 punktis 26 määratletud konto;“

- b) lisatakse järgmine lõige:

„4. Viited kontole, registreerimisele või registrile hõlmavad mis tahes vormis elektroonilisi andmeid, sealhulgas hajusraamatu tehnoloogial põhinevaid andmeid, mis täidavad sama funktsiooni. Lisaks peavad kõik juhised või teated võimaldama krüptovõtme või muu seadme või meetodi kasutamist selliste juhiste või teadete elektrooniliseks allkirjastamiseks.“

- (3) Artiklisse 11 lisatakse esimese lõigu järele järgmine lõik:

„Erandina esimesest lõigust jõustavad liikmesriigid artikli 1 lõike 4 punkti a esimese ja teise lõigu, artikli 2 lõike 1 punkti p ja artikli 2 lõike 4 järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt [väljaannete talitus, palun märkida kuupäev: 18 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.“

Artikkel 32

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

See on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel

Nõukogu nimel

FINANTS- JA DIGISELGITUS

1.	ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK	3
1.1.	Ettepaneku/algatuse nimetus	3
1.2.	Asjaomased poliitikavaldkonnad	3
1.3.	Eesmärgid.....	3
1.3.1.	Üldeesmärgid	3
1.3.2.	Erieesmärgid	3
1.3.3.	Oodatavad tulemused ja mõju	3
1.3.4.	Tulemusnäitajad	3
1.4.	Ettepanek/algatus käsitleb.....	4
1.5.	Ettepaneku/algatuse põhjendused	4
1.5.1.	Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava	4
1.5.2.	ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud. ..	4
1.5.3.	Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid	4
1.5.4.	Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega	5
1.5.5.	Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang.....	5
1.6.	Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus	6
1.7.	Kavandatud eelarve täitmise viis(id).....	6
2.	HALDUSMEETMED	8
2.1.	Järelevalve ja aruandluse reeglid	8
2.2.	Haldus- ja kontrollisüsteem(id).....	8
2.2.1.	Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus	8
2.2.2.	Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta.....	8
2.2.3.	Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).....	8
2.3.	Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed	9
3.	ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU	10
3.1.	Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub	10
3.2.	Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele	12

3.2.1.	Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade.....	12
3.2.1.1.	Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud.....	12
3.2.1.2.	Sihtotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud	17
3.2.2.	Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund.....	22
3.2.3.	Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade	24
3.2.3.1.	Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud.....	24
3.2.3.2.	Sihtotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud	24
3.2.3.3.	Assigneeringud kokku.....	24
3.2.4.	Hinnanguline personalivajadus	25
3.2.4.1.	Rahastatakse heakskiidetud eelarvest	25
3.2.4.2.	Rahastatakse sihtotstarbelisest välistulust.....	26
3.2.4.3.	Personalivajadus kokku.....	26
3.2.5.	Hinnanguline mõju digitehnoloogiaga seotud investeeringutele – ülevaade.....	28
3.2.6.	Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.....	28
3.2.7.	Kolmandate isikute rahaline osalus.....	28
3.3.	Hinnanguline mõju tuludele.....	29
4.	DIGIMÕÕDE.....	29
4.1.	Diginõuded.....	30
4.2.	Andmed.....	30
4.3.	Digilahendused.....	31
4.4.	Koostalitlusvõime hindamine	31
4.5.	Digimõõtme rakendamist toetavad meetmed.....	32

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2025/XXX, mis käsitleb arvelduse lõplikkust ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 98/26/EÜ ja muudetakse direktiivi 2002/47/EÜ finantstagatiskokkulepete kohta

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

Siseturg – finantsteenused

1.3. Eesmärgid

1.3.1. Üldeesmärgid

Algatus on osa Euroopa hoiuste ja investeeringute liidust, millega on kavas edendada kogu ELis sujuvat ja integreeritud kapitaliturgu ning tugevdada järelevalveraamistikku, käsitleda regulatiivset killustatust ning tagada kogu liidus kapitaliturgude parem integreerimine ja süvendamine, et realiseerida Euroopa hoiuste

ja investeringute liidu kogu potentsiaal. Eesmärk on kõrvaldada piiriülese tegevuse takistused.

1.3.2. Erieesmärgid

Erieesmärk nr 1 – arvelduse lõplikkust käsitlevate sätete ühtlustamine

Selleks et ühtlustada arvelduse lõplikkust käsitlevaid sätteid ning vähendada liikmesriikides ülevõtmise erinevustest tulenevat õiguskindlusetust, muudetakse praegune arvelduse lõplikkuse direktiiv määruseks.

Erieesmärk nr 2 – arvelduse lõplikkust käsitlevate sätete ajakohastamine, et võtta arvesse uut tehnoloogiat ja finantsvaldkonna arengut

Kavandatud muudatuste eesmärk on tagada arvelduse lõplikkust käsitlevate õigusnormide tehnoloogianeutraalsus, tehes vajaduse korral täpsustusi, et võtta arvesse uue tehnoloogia kasutamist ja finantsvaldkonna arengut.

1.3.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Märkige, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

Suurem ühtlustamine

Suurem õiguskindlus, sealhulgas seoses uue tehnoloogia kasutamisega

Piiriüleste turutõkete vähendamine

1.3.4. Tulemusnäitajad

Märkige, milliste näitajate abil jälgitakse edusamme ja saavutusi.

Põhinäitaja – erieesmärk nr 1

Suurenenud piiriülene osalemine arvelduse lõplikkuse määruse kohastes määratud süsteemides, mõõdetuna ELi osalejate arvuga süsteemis, mille suhtes ei kohaldata selle liikmesriigi õigust, kus asub osaleja peakontor. Nende ELi osalejate arvu, kelle peakontor asub muus liikmesriigis kui see, mille õigust kohaldatakse süsteemi suhtes arvelduse lõplikkuse määruse jõustumise ajal, võrreldakse asjaomase arvuga viis aastat pärast arvelduse lõplikkuse määruse kohase kohustusliku määramise jõustumist.

Põhinäitaja – erieesmärk nr 2

Uut tehnoloogiat (nt hajusraamatu tehnoloogiat) kasutavate arvelduse lõplikkuse määruse kohaste määratud süsteemide arv viis aastat pärast arvelduse lõplikkuse määruse kohase kohustusliku määramise jõustumist.

1.4. Ettepanek/algatus käsitleb

uut meetet

uut meetet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest⁴⁰

olemasoleva meetme pikendamist

ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega

⁴⁰ Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Kõik süsteemid, mis tuleb määrata või mida soovitakse määrata ELis arvelduse lõplikkust käsitleva õigusakti alusel, peavad vastama arvelduse lõplikkuse määruuses sätestatud ühtlustatud nõuetele. ELi liikmesriikide pädevad asutused ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA), Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) ja Euroopa Keskpankade Süsteem (EKPS) peavad rakendama ja andma juhiseid süsteemide määramise protsessiga seotud erinevate valdkondade läbivaatamise kohta.

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

ELi tasandi meetme põhjused (ex-ante). ELi mõõde on hädavajalik, kuna riiklike lahendustega ei ole võimalik ELi kapitaliturgude piiriülese ja killustatud olemuse ning regulatiivsete erinevustega piisavalt tegeleda. EL vajab maailmaturul konkureerimiseks ja liidu vajaduste rahastamiseks mastaapi, mida on võimalik saavutada ainult ELi tasandil. ELi tasandi meetmed on parim viis piiriüleste regulatiivsete takistuste kõrvaldamiseks, võrdsete tingimuste tagamiseks kogu ELis, turgude integreerimise kiirendamiseks, turu ulatuse, tõhususe ja konkurentsivõime suurendamiseks ning ühtse õigusraamistiku loomiseks, mida riiklikud meetmed eraldi ei suuda saavutada. Algatus põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 114. Kõnealune säte on käesoleva ettepanekuga muudetavate õigusaktide õiguslik alus.

Oodatav tekkiv ELi lisaväärtus (ex-post). Suurem ühtlustamine kogu ELis ning seega turu killustatuse ja piiriüleste turutõkete vähenemine. Suurem õiguskindlus, sealhulgas seoses uue tehnoloogia kasutamisega.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Direktiivi kasutamine arvelduse lõplikkuse tagamise vahendina on näidanud, et liikmesriikide poolne erinev rakendamine on viinud turu killustumiseni, mis on tekitanud piiriüleseid takistusi. Seetõttu tundub, et arvelduse lõplikkuse direktiivi muutmine määruseks on õige vahend, mis tagab suurema ühtlustamise ja vähendab selle tulemusena piiriüleseid takistusi.

1.5.4. Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega

Ettepanek on kooskõlas komisjoni 16. juuli 2025. aasta ettepanekuga mitmeaastase finantsraamistiku kohta aastateks 2028–2034, eelkõige iga asutuse eelarve osas. Seetõttu on arvud kuni mitmeaastase finantsraamistiku lõpliku vastuvõtmiseni esialgsed.

1.5.5. Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang

Asutused vajavad täiendavaid ressursse, et täita arvelduse lõplikkuse määruuse kohaseid volitusi ja aidata tagada arvelduse lõplikkuse määruuse nõuete ühtne

kohaldamine kõigis liikmesriikides. Selleks et tagada suurem ühtsus ELi süsteemide määramisel ja kolmandate riikide süsteemide registreerimisel, peaksid ESMA ja EBA eelkõige abistama liikmesriike i) arvelduse lõplikkuse määramise kohast määramist taotlevate süsteemide ja ii) registreerimist taotlevate kolmandate riikide süsteemide hindamisel, et tagada ühtne lähenemisviis. Need on korduvad ülesanded, mis nõuavad eriteadmisi maksejõuetusõiguse valdkonnas ning finantsturutaristute alal.

Tasu variant on praktiliselt teostamatu, kuna süsteemikorraldajatel ei saa tasu nõuda, sest määramisega tegelevad liikmesriigid, samal ajal kui ESMA ja EBA ülesanne on tagada ühtlustamine ja anda vajaduse korral juhiseid. Lisaks oleks sellist lähenemisviisi raske põhjendada, kuna kõnealused meetmed ei ole otseselt seotud järelevalvevolitustega, vaid on osa õigusraamistiku väljatöötamisest.

Hinnati ümberpaigutamise võimalusi. Kavandatud lisavahendid kataksid esialgses etapis ainult osaliselt ESMA ja EBA vajadused, et teha arvelduse lõplikkuse määramise alusel vajalikud toimingud delegeeritud õigusaktide väljatöötamiseks, samuti ESMA vajadused keskandmebaasi loomiseks ja haldamiseks, nagu on nõutud arvelduse lõplikkuse määramise artiklis 26. Kuna see keskandmebaas luuakse varasemate volituste, st määramise (EL) 2024/2987 (Euroopa turu infrastruktuuri kolmas määrus) alusel, kajastavad arvelduse lõplikkuse määramise alusel keskandmebaasi loomise ja jätkuva haldamisega seotud kulud ainult nende kulude suhtelist suurenemist, mis on vajalik keskandmebaasi rakendamiseks arvelduse lõplikkuse määramise nõuete kohaselt. Need kulud on lisatud koondmääramise dokumendis esitatud arvudesse, mis on seotud ESMA keskandmebaasi ja järelevalveplatvormiga, mis hõlmavad keskseid vastaspooli, väärtpaberite keskdepositooriume ja kauplemiskohtasid (vt koondmääramise jaotis 4.3 ning kõnealuse määramise lisa jaotise „Konkreetsed eeldused“ D ja E osa), ning seetõttu ei esitata neid siin eraldi. Kui need on rakendatud, on ESMA ja EBA uute korduvate ülesannete jaoks mõlemas asutuses vaja ühte täistööajaga töötajat, eelkõige selleks, et abistada liikmesriike uute määramiste ja uuesti määramiste ning registreerimistega seotud töös.

1.6. Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus

piiratud kestusega

- hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA ja maksete assigneeringutele ajavahemikul AAAA–AAAA.

piiramatu kestusega

- Rakendamine käivitub alates 2028. aastast,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Kavandatud eelarve täitmise viis(id)⁴¹

- Eelarve otsene täitmine komisjoni poolt

⁴¹ Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud BUDGpedia veebisaidil <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

- tema talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;
- rakendusametite kaudu
- Eelarve jagatud täitmine** koostöös liikmesriikidega
- Eelarve kaudne täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:
 - kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
 - rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);
 - Euroopa Investeerimispankale ja Euroopa Investeerimisfondile;
 - finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;
 - avalik-õiguslikele asutustele;
 - avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, sel määral, mil neile antakse piisavad finantstagatised;
 - liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kellele antakse piisavad finantstagatised;
 - asutustele või isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ühise välis- ja julgeolekupoliitika erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis;
 - liikmesriigis asutatud asutustele, kelle suhtes kohaldatakse liikmesriigi eraõigust või liidu õigust ja kellele võib kooskõlas valdkondlike normidega usaldada liidu rahaliste vahendite või eelarveliste tagatiste haldamise niivõrd, kuivõrd selliseid asutusi kontrollivad avalik-õiguslikud asutused või avalikke teenuseid osutavad eraõiguslikud asutused ja kontrollivad organid annavad neile solidaarvastutuse vormis piisavad finantstagatised või samaväärsed finantstagatised, mis võivad iga meetme puhul piirduda liidu toetuse maksimumsummaga.

Märkused

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse reeglid

Detsentraliseeritud asutustena järgivad Euroopa järelevalveasutused järelevalve ja aruandluse reeglite puhul täielikult liidu õigusaktide õiguslikke ja toimimisega seotud nõudeid.

Kooskõlas kehtiva korraga koostavad Euroopa järelevalveasutused korrapäraselt oma tegevuse kohta aruandeid (sh sisearuanded kõrgemale juhtkonnale, aruanded juhatusele ja aastaaruande koostamine) ning kontrollikoda ja komisjoni siseauditi talitus korraldavad auditid nende vahendite kasutamise ja tegevuse tulemuslikkuse kohta.

Ettepanekuga hõlmatud meetmete üle tehakse järelevalvet ja nende kohta esitatakse aruandeid kooskõlas juba kehtivate nõuetega, aga ka käesolevast ettepanekust tulenevate uute nõuetega.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus

Euroopa finantsteenuste järelevalveasutused (Euroopa Pangandusjärelevalve, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) on finantsmääruse artikli 70 kohaselt detsentraliseeritud reguleerivad asutused.

ESMA ja EBA haldus- ja kontrollisüsteemid on sätestatud nende asutamismääruste (EL) nr 1095/2010 ja (EL) nr 1093/2010 VI peatükis koostoides kohaldatava raamfinantsmäärusega (EL) 2019/715, mille mõlemad asutused on heaks kiitnud.

Kooskõlas vastavate finantsmääruste artikliga 30 peavad asutused tagama, et kõigis sisekontrolliraamistiku valdkondades järgitakse asjakohaseid standardeid, mis peaksid põhinema parimatel rahvusvahelistel tavadel ja komisjoni enda talituste jaoks kehtestatud sisekontrolliraamistikul.

Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (finantsmäärus) artikli 70 lõikele 5 on komisjoni siseaudiitor ka ESMA ja EBA siseaudiitor. Mõlema asutuse finantsmääruse artikli 78 lõike 3 kohaselt vastutab komisjoni siseaudiitor (st siseauditi talitus) eelkõige alljärgneva eest:

a) sisejuhtimissüsteemide sobivuse ja tulemuslikkuse ning talituste tegevuse hindamine programmide ja meetmete rakendamisel, lähtudes nendega seotud riskidest;

b) liidu asutuse eelarve täitmise toimingute suhtes kohaldatavate sisekontrolli- ja auditisüsteemide tulemuslikkuse ja tõhususe hindamine.

Need siseauditi talituse kohustused laienevad ka uutele ülesannetele, mida ESMA ja EBA täidavad vastavalt kavandatud õigusaktile.

Lisaks siseauditi talitusele teeb nii ESMA kui ka EBA välisauditeid teiste seas ka Euroopa Kontrollikoda, kes koostab igal aastal ESMA finantsmääruse artikli 104 kohaselt ESMA kohta eriaruanded, järgides Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 287 lõikes 1 sätestatud nõudeid.

2.2.2. Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta

Käesoleva ettepaneku alusel ESMA ja EBA tegevuse jaoks ette nähtud assigneeringute õiguspärase, säästliku, tõhusa ja tulemusliku kasutamise seisukohast ei kaasne algatusega uusi olulisi riske, mida olemasolev sisekontrolli raamistik ei kataks.

2.2.3. Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav vearisiki tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal)

Haldus- ja kontrollisüsteemid on sätestatud määrustes (EL) nr 1095/2010 ja (EL) nr 1093/2010, mis reguleerivad vastavalt ESMA ja EBA tegevust. Neid peetakse kulutõhusaks. Algatus ei avalda olulist mõju kuludele, mida liikmesriikide, ESMA või EBA kulud sellest lähtudes peavad toetama. Mõjud veamäärade riskidele on eeldatavasti väga väikesed.

Varem on DG FISMA kulud sellise asutuse nagu ESMA või EBA üldisele järelevalvele olnud hinnanguliselt 0,5 % aastas asjaomasele asutusele makstud toetusest. Sellised kulud hõlmavad näiteks aastase tööprogrammi ja eelarve hindamise kulusid, DG FISMA esindajate osalust juhatuses ja nõukogus ning sellega seotud ettevalmistustööd.

2.3. Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed

Selleks et võidelda pettuse, korrupsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu, kohaldatakse Euroopa järelevalveasutuste suhtes piiranguteta Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 883/2013 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta. Euroopa järelevalveasutustel on spetsiaalne pettustevastase võitluse strateegia ja sellest tulenev tegevuskava. Euroopa järelevalveasutuste pettustevastased meetmed on kooskõlas finantsmäärusega, OLAFi pettuste ärahoidmise põhimõtetega ning komisjoni pettustevastase võitluse strateegia (COM(2019) 196) ja ELi detsentraliseeritud asutusi käsitleva ühise lähenemisviisi (juuli 2012) ning asjaomase tegevuskava põhimõtetega. Lisaks sisaldavad nii Euroopa järelevalveasutuste asutamismäärused kui ka Euroopa järelevalveasutuste finantsmäärused sätteid Euroopa järelevalveasutuste eelarvete täitmise ja kontrolli kohta ning kohaldatavaid finantseeskirju, sealhulgas neid, mille eesmärk on pettusi ja eeskirjade eiramist ära hoida.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida				Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr				Liigendatud /liigendamata ⁴²	EFTA riigid ⁴³	Kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaadid ⁴⁴	Muud kolmandad riigid	Muu sihtotstarbeline tulu
2	03	10	02	00: Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA)	Liigendatud	EI	EI	EI	EI
2	03	10	04	00: Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA)	Liigendatud	EI	EI	EI	EI

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

⁴² Liigendatud = liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

⁴³ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

⁴⁴ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaadid.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud /liigendama ta	EFTA riigid	Kandidaatri igid ja potentsiaalsed kandidaadid	Muud kolmandad riigid	Muu sihtotstarbeline tulu
	–					

3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele

3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade

- Ettepanek/algatus ei nõua tegevusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus nõuab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.1.1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Nr	–
---	----	---

DG: FISMA			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK 2028– 2034 KOKKU
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Tegevusassigneeringud										
Eelarverida	Kulukohustused	(1a)								0
	Maksed	(2a)								0
Eelarverida	Kulukohustused	(1b)								0
	Maksed	(2b)								0
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁴⁵										
Eelarverida		(3)								0
DG FISMA assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 1a + 1b + 3	0	0	0	0	0	0	0	0
	Maksed	= 2a + 2b + 3	0	0	0	0	0	0	0	0

⁴⁵ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamist toetavad kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Asutus: Euroopa Pangandusjärelevalve	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	MITMEAAS TANE FINANTSRA AMISTIK 2028–2034 KOKKU
Eelarverida: 03 10 02 002 / ELi eelarvest asutusele antav toetus	0,046	0,047	0,048	0,049	0,051	0,051	0,052	0,344

Asutus: Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK 2028–2034 KOKKU
Eelarverida: 03 10 04 00 / ELi eelarvest asutusele antav toetus	0,058	0,059	0,060	0,062	0,063	0,064	0,066	0,432

Täiendavate ressursside kirjeldus

Algatus eeldab täiendavaid ressursse, et täita kaasseadusandjate poolt määratud ülesandeid, eelkõige seoses EBA ja ESMA uue rolliga järgmiste ülesannete täitmisel: abistamine seoses liikmesriikide poolt arvelduse lõplikkuse määruse kohase ELi süsteemide määramise ühtse rakendamise, suhtlemine süsteemikorraldajatega ja liikmesriikidevaheline kooskõlastamine seoses kolmandate riikide süsteemidele arvelduse lõplikkuse määruse alusel loa andmisega. Selleks on hinnanguliselt vaja kahte kvalifitseeritud ja alalist täistööajaga töötajat, ühte EBAs ja ühte ESMA-s. Need ülesanded nõuavad häid teadmisi maksejõuetusõiguse ja finantsturutaristuid käsitlevate õigusaktide valdkonnas. Täistööajaga töötajad peavad suutma hinnata liikmesriikide pädevate asutuste põhjendusi selle kohta, kuidas süsteemi eeskirjad on kooskõlas (riikliku) maksejõuetusõigusega, ning tagama, et liikmesriigid on määranud ELi süsteemid ühtsel viisil, võttes arvesse ka valdkondlikke õigusakte. See kehtib nii ELi süsteemide kui ka kolmandate riikide süsteemide puhul.

ESMA peab looma elektroonilise keskandmebaasi ja seda aja jooksul haldama, nagu on nõutud arvelduse lõplikkuse määruse artiklis 26. Keskandmebaas hõlbustab käesoleva määruse kohaste vastuvõtjate jaoks olulise teabe ja oluliste dokumentide vahetamist, sealhulgas ELi ja kolmandate riikide süsteemide määramist ja registreerimist, ning teatava teabe avaldamist. Artiklis 26 on sätestatud ka pädevate asutuste, registreerimisasutuste ja liikmesriikide pädevate asutuste juurdepääs makse-, arveldus- ja kliiringsüsteemidele. Kuna maksesüsteemide eest vastutab EBA tihedas koostöös EKPSiga, peavad juurdepääsu saama ka keskpangad ja EBA.

ESMA peab keskandmebaasi jaoks looma asjakohase IT-taristu, et tagada teabe, dokumentide ja suhtluse turvaline, tõhus ja tulemuslik edastamine asjaomaste sidusrühmade (nt määratud süsteemid, pädevad asutused jne) vahel ja nende säilitamine, nagu on ette nähtud arvelduse lõplikkuse määruuses. Arvelduse lõplikkuse määruuses nõutav keskandmebaas peaks olema sama süsteem, mida nõutakse Euroopa turu infrastruktuuri määruuse artiklis 17c, väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide määruuse artiklis 21a, finantsinstrumentide turgude määruuse artiklis 38ea ja ESMA määruuse artiklis 35c. Kuna see keskandmebaas luuakse varasemate volituste, st määruuse (EL) 2024/2987 (Euroopa turu infrastruktuuri kolmas määruus) alusel, kajastavad arvelduse lõplikkuse määruuse alusel keskandmebaasi loomise ja jätkuva haldamisega seotud kulud ainult nende kulude suhtelist suurenemist, mis on vajalik keskandmebaasi rakendamiseks arvelduse lõplikkuse määruuse nõuete kohaselt. See hõlmab lisakulusid, mis on seotud juurdepääsu võimaldamisega täiendavatele sidusrühmadele, kellel peab olema juurdepääs arvelduse lõplikkuse määruuse kohasele keskandmebaasile (ligikaudu 60 üksust), ning säilitamiskulusid, mis on seotud lisateabe, dokumentide ja suhtlusega, mida hoitakse andmebaasis ja/või edastatakse selle kaudu. Need kulud on lisatud koondmääruuse dokumendis⁴⁶ esitatud arvudesse, mis on seotud ESMA keskandmebaasi ja järelevalveplatvormiga, mis hõlmavad keskseid vastaspooli, väärtpaberite keskdepositooriume ja kauplemiskohtasid (vt koondmääruuse jaotis 4.3 ning kõnealuse määruuse lisa jaotise „Konkreetsed eeldused“ D ja E osa), ning seetõttu ei esitata neid siin eraldi.

Hinnangulised kulud

Kulude arvutamine põhineb eelarve peadirektoraadi juhenditel personali kategooria kohta: lepinguline töötaja, põhineb ajutise teenistuja keskmisel maksumusel 2025. aastal (st 0,084 miljonit eurot) ja sisaldab järgmist:

2 % inflatsioonimäär alates 2027. aastast;

nii ESMA kui ka EBA asukohaks oleva Pariisi palga paranduskoeffitsient 114,2 %;

sisaldab 30 000 eurot aastas, mis vastab tegevuskuludele, peamiselt hoone ja ITga seotud kuludele, vastavalt 2025. aasta standardhinnale, võttes arvesse 2 % inflatsiooni.

Eespool nimetatud kulutusi rahastatakse järgmiselt: 1) EBA puhul kuni 40 % komisjoni toetuse kaudu ja kuni 60 % liikmesriikide pädevate asutuste poolt, vastavalt Euroopa järelevalveasutuste asutamismäärusele; 2) ESMA puhul kuni 50 % komisjoni toetuse kaudu ja kuni 50 % liikmesriikide pädevate asutuste poolt, rangelt seoses Euroopa hoiuste ja investeringute liidu paketi kohaselt nõutavate uute lisäülesannetega.

Võttes aluseks jõustumiskuupäeva 2027. aastal ja arvestades 12-kuulise viivitusega, mis on asutustel esialgsete delegeeritud õigusaktide eelnõude esitamiseks, jäädakse eelduse juurde, et täiendavad täistööajaga töötajad asuvad tööle 2028. aasta alguses.

⁴⁶ Vt Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrusi (EL) nr 1095/2010, (EL) nr 648/2012, (EL) nr 600/2014, (EL) nr 909/2014, (EL) 2015/2365, (EL) 2019/1156, (EL) 2021/23, (EL) 2022/858 ja (EL) 2023/1114 seoses turgude integreerimise ja järelevalve edasiarendamisega liidus.

			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK 2028–2034 KOKKU
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Tegevusassigneeringud KOKKU	Kulukohustused	(4)	0,104	0,106	0,108	0,111	0,114	0,115	0,118	0,776
	Maksed	(5)	0,104	0,106	0,108	0,111	0,114	0,115	0,118	0,776
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		(6)	-	-	-	-	-	-	-	-
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 2 assigneeringud KOKKU	Kohustused	= 4 + 6	0,104	0,106	0,108	0,111	0,114	0,115	0,118	0,776
	Maksed	= 5 + 6	0,104	0,106	0,108	0,111	0,114	0,115	0,118	0,776

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik		4	„Halduskulud“ ⁴⁷							MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK 2028–2034 KOKKU
DG: FISMA			Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	
• Personalikulud			0	0	0	0	0	0	0	0
• Muud halduskulud			0	0	0	0	0	0	0	0
DG FISMA KOKKU	Assigneeringud		0	0	0	0	0	0	0	0

⁴⁷

Vajalike assigneeringute kindlaksmääramiseks tuleks kasutada aastaseid keskmisi kulunäitajaid, mis on kättesaadavad BUDGpedia veebilehel.

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 4 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
---	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK 2028–2034 KOKKU
		2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Mitmeaastase finantsraamistiku	Kohustused	0,104	0,106	0,108	0,111	0,114	0,115	0,118	0,776
RUBRIIKIDE 1–4 assigneeringud KOKKU	Maksed	0,104	0,106	0,108	0,111	0,114	0,115	0,118	0,776

3.2.2. Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Märkige eesmärgid ja väljundid			Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)								KOKKU		
	VÄLJUNDID														Väljundite arv kokku	Kulud kokku	
	↓	Väljundi liik ⁴⁸	Keskmine kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv			Kulu
ERIEESMÄRK nr 1 ⁴⁹ ...																	

⁴⁸ Väljunditena käsitatakse tarnitud tooteid ja osutatud teenuseid (rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

- Väljund																	
- Väljund																	
- Väljund																	
Erieesmärk nr 1 kokku																	
ERIEESMÄRK nr 2 ...																	
- Väljund																	
Erieesmärk nr 2 kokku																	
KOKKU																	

⁴⁹ Vastavalt punktile 1.3.2 „Erieesmärgid“.

3.2.3. *Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade*

- Ettepanek/algatus ei nõua haldusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus nõuab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.3.1. *Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud*

HEAKSKIIDETUD EELARVE	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	2028–2034 KOKKU
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
RUBRIIK 4								
Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIK 4 kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 4 välja jäävad kulud								
Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 4 välja jäävad kulud kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
KOKKU	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

3.2.4. *Hinnanguline personalivajadus*

- Ettepanek/algatus ei nõua personali kasutamist
- Ettepanek/algatus nõuab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.4.1. *Rahastatakse heakskiidetud eelarvest*

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina⁵⁰

⁵⁰ Palun täpsustage allpool esitatud tabelis, kui palju täistööaja ekvivalente on juba määratud meetme haldamiseks ja/või kui palju saab neid teie peadirektoraadis ümber paigutada ja millised on teie netovajadused.

HEAKSKIIDETUD EELARVE	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)							
20 01 02 01 (Komisjoni peakorteris ja esindustes)	0	0	0	0	0	0	0
20 01 02 03 (ELi delegatsioonides)	0	0	0	0	0	0	0
(Kaudne teadustegevus)	0	0	0	0	0	0	0
(Otsene teadustegevus)	0	0	0	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige)	0	0	0	0	0	0	0
• Koosseisuväline personal (täistööaja ekvivalentina)							
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid)	0	0	0	0	0	0	0
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja noored eksperdid ELi delegatsioonides)	0	0	0	0	0	0	0
Haldustoetuse eelarverida [XX.01.YY.YY]	- peakorteris	0	0	0	0	0	0
	- ELi delegatsioonides	0	0	0	0	0	0
(lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)	0	0	0	0	0	0	0
(lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)	0	0	0	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) – Rubriik 4	0	0	0	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) – Rubriigist 4 välja jäävad kulud	0	0	0	0	0	0	0
KOKKU	0	0	0	0	0	0	0

3.2.5. Hinnanguline mõju digitehnoloogiaga seotud investeeringutele – ülevaade

Kohustuslik: järgmises tabelis tuleks esitada parim hinnang ettepanekust/algatusest tulenevate digitehnoloogiaga seotud investeeringute kohta.

Erandkorras, kui see on vajalik ettepaneku/algatuse rakendamiseks, tuleks rubriigi 4 assigneeringud esitada selleks ettenähtud eelarvereval.

Rubriikide 1–3 assigneeringuid tuleks kajastada „tegevusvaldkonna IT-kuludena, mis on eraldatud rakenduskavadele“. Nende kulud kuuluvad tegevuseelarvesse, mida kasutatakse otseselt algatuse rakendamisega seotud IT-platvormide/vahendite taaskasutamiseks/ostmiseks/arendamiseks ja nendega seotud investeeringuteks (nt litsentsid, uuringud, andmete säilitamine jne). Selles tabelis esitatud teave peaks olema kooskõlas 4. jaos „Digimõõde“ esitatud üksikasjadega.

Digi- ja IT-assigneeringud KOKKU	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK 2028–2034 KOKKU
RUBRIIK 4								
Institutsiooni tasandi IT- kulud	0	0	0	0	0	0	0	0
RUBRIIK 4 kokku	0	0	0	0	0	0	0	0
RUBRIIGIST 4 välja jäävad kulud								
Poliitikavaldkondade IT- kulud rakenduskavadele	0	0	0	0	0	0	0	0
RUBRIIGIST 4 välja jäävad kulud kokku	0	0	0	0	0	0	0	0
KOKKU	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2.6. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

Ettepanek/algatus:

- on täielikult rahastatav mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi sisese vahendite ümberpaigutamise kaudu

- tingib mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi mittesihtotstarbelise varu ja/või mitmeaastase finantsraamistiku määruuses sätestatud erivahendite kasutuselevõtu

- nõuab mitmeaastase finantsraamistiku muutmist

3.2.7. *Kolmandate isikute rahaline osalus*

Ettepanek/algatus:

- ei näe ette kolmandate isikute poolset kaasrahastamist
- näeb ette kolmandate isikute poolse kaasrahastuse, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	Kokku
Nimetage kaasrahastav asutus								
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU								

3.2.8. *Detsentraliseeritud asutuse hinnanguline personali- ja assigneeringute vajadus*

Personalivajadus (täistööaja ekvivalendina)

Asutus: Euroopa Pangandusjärelevalve	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034
Ajutised teenistujad (AD palgaastmed)							
Ajutised teenistujad (AST palgaastmed)							
<i>Ajutised teenistujad (AD + AST) kokku</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Lepingulised töötajad	1	1	1	1	1	1	1
Riikide lähetatud eksperdid							
<i>Lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid kokku</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
Töötajad KOKKU	1	1	1	1	1	1	1

Asutus: Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034
Ajutised teenistujad (AD palgaastmed)							
Ajutised teenistujad (AST palgaastmed)							
<i>Ajutised teenistujad (AD + AST) kokku</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Lepingulised töötajad	1	1	1	1	1	1	1
Riikide lähetatud eksperdid							
<i>Lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid kokku</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
Töötajad KOKKU	1	1	1	1	1	1	1

ELi eelarvest ette nähtud toetusest kaetavad assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Asutus: Euroopa Pangandusjärelevalve	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	2028– 2034 KOKK U
Jaotis 1. Personalikulud	0,034	0,034	0,035	0,036	0,037	0,037	0,038	0,251
Jaotis 2. Taristu- ja tegevuskulud	0,012	0,013	0,013	0,013	0,014	0,014	0,014	0,093
Jaotis 3. Tegevuskulud	–	–	–	–	–	–	–	–
ELi eelarvest kaetavad assigneeringud KOKKU	0,046	0,047	0,048	0,049	0,051	0,051	0,052	0,344

Asutus: Euroopa Väärtpaperiturujärelevalve	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	2028– 2034 KOKK U
Jaotis 1. Personalikulud	0,042	0,043	0,044	0,045	0,046	0,047	0,048	0,315
Jaotis 2. Taristu- ja tegevuskulud	0,016	0,016	0,016	0,017	0,017	0,017	0,018	0,117
Jaotis 3. Tegevuskulud	–	–	–	–	–	–	–	–
ELi eelarvest kaetavad assigneeringud KOKKU	0,058	0,059	0,060	0,062	0,063	0,064	0,066	0,432

Kui see on asjakohane, tasudest kaetavad assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Ei ole asjakohane

Kui see on asjakohane, kaasrahastamise teel kaetavad assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Liikmesriikide pädevate asutuste maksed Euroopa Pangandusjärelevalvele⁵¹

Asutus: Euroopa Pangandusjärelevalve	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	2028–2034 KOKKU
Jaotis 1. Personalikulud	0,051	0,052	0,053	0,054	0,055	0,056	0,057	0,378
Jaotis 2. Taristu- ja tegevuskulud	0,019	0,019	0,019	0,020	0,020	0,021	0,021	0,139
Jaotis 3. Tegevuskulud	–	–	–	–	–	–	–	–
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU	0,070	0,071	0,072	0,074	0,075	0,077	0,078	0,517

⁵¹ Välja arvatud liikmesriigi pädeva asutuse osa tööandja pensionimaksest.

Liikmesriikide pädevate asutuste maksed Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele⁵²

Asutus: Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	2028–2034 KOKKU
Jaotis 1. Personalikulud	0,042	0,043	0,044	0,045	0,046	0,047	0,048	0,315
Jaotis 2. Taristu- ja tegevuskulud	0,016	0,016	0,016	0,017	0,017	0,017	0,018	0,117
Jaotis 3. Tegevuskulud	–	–	–	–	–	–	–	–
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU	0,058	0,059	0,060	0,062	0,063	0,064	0,066	0,432

⁵²

Sama.

Detsentraliseeritud asutuse personali- ja assigneeringute (miljonites eurodes) vajadus ettepaneku/algatuse rakendamiseks – ülevaade

Asutus: Euroopa Pangandusjärelevalve	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	2028–2034 KOKKU
Ajutised teenistujad (AD + AST)	–	–	–	–	–	–	–	–
Lepingulised töötajad	1	1	1	1	1	1	1	1
Riikide lähetatud eksperdid	–	–	–	–	–	–	–	–
Töötajad kokku	1	1	1	1	1	1	1	1
ELi eelarvest kaetavad assigneeringud	0,046	0,047	0,048	0,049	0,051	0,051	0,0520	0,344
Tasudest kaetavad assigneeringud (kui see on asjakohane)	–	–	–	–	–	–	–	–
Kaasrahastatavad assigneeringud (kui see on asjakohane)	0,070	0,071	0,072	0,074	0,075	0,077	0,078	0,517
Assigneeringud KOKKU	0,116	0,118	0,120	0,123	0,126	0,128	0,130	0,861

Asutus: Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	2028–2034 KOKKU
Ajutised teenistujad (AD + AST)	1	1	1	1	1	1	1	–
Lepingulised töötajad	–	–	–	–	–	–	–	–
Riikide lähetatud eksperdid	–	–	–	–	–	–	–	–
Töötajad kokku	1	1	1	1	1	1	1	–
ELi eelarvest kaetavad assigneeringud	0,058	0,059	0,060	0,062	0,063	0,064	0,066	0,432
Tasudest kaetavad assigneeringud (kui see on asjakohane)	–	–	–	–	–	–	–	–
Kaasrahastatavad assigneeringud (kui see on asjakohane)	0,058	0,059	0,060	0,062	0,063	0,064	0,066	0,432
Assigneeringud KOKKU	0,116	0,118	0,120	0,124	0,126	0,128	0,132	0,864

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele
- Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - omavahenditele
 - muudele tuludele

- märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Jooksval eelarveaastal kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ⁵³						
		Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034
Artikkel								

Sihtotstarbeliste tulude puhul märkige, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

Muud märkused (nt tuludele avaldatava mõju arvutamise meetod/valem või muu teave).

⁵³ Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st brutosumma pärast 20 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.

4. DIGIMÕÕDE

4.1. Diginõuded

Kui poliitikaalgatuse puhul on hinnatud, et diginõudeid ei ole:

põhjendus, miks digivahendeid ei saa kasutada poliitika rakendamise tõhustamiseks ja miks vaikimisi digitaalsuse põhimõtet ei kohaldata

Ei kohaldata

Muul juhul:

digitaalse asjakohasuse ja sellega seotud kategooriate (andmed, protsesside digiteerimine ja automatiseerimine, digilahendused ja/või digitaalsed avalikud teenused) nõuete üldine kirjeldus

Viide nõudele	Nõude kirjeldus	Nõudest mõjutatud või sellega seotud osalejad	Üldised protsessid	Kategooriad
Artikkel 26 keskandmebaas	ESMA loob keskandmebaasi, mis võimaldab juurdepääsu ELi süsteemide määramise protsessis ja kolmandate riikide süsteemide registreerimise protsessis osalevatele või sellega seotud ametiasutustele ning süsteemikorraldajatele, ja haldab seda.	ESMA	Keskandmebaasi loomine	Digilahendus
Artikkel 4 – määramise ja määramisest keeldumise kord	Süsteemikorraldaja, kes taotleb tema korraldatava süsteemi määramist, esitab selle liikmesriigi pädevale asutusele, kelle õigust süsteemi suhtes kohaldatakse, elektroonilises vormingus taotluse keskandmebaasi kaudu, kus taotlust seejärel töödeldakse ja võidakse küsida lisateavet.	Süsteemikorraldaja, pädev asutus (liikmesriik)	Andmete/dokumentide esitamine	Andmed, digilahendused

Artikkel 6 – süsteemidest teatamine	Pädev asutus teavitab ESMAt keskandmebaasi kaudu süsteemi määramisest. Pädev asutus teavitab ESMAt ja muid asjaomaseid ametiasutusi keskandmebaasi kaudu süsteemi määramisega seotud muudatustest.	Pädev asutus (liikmesriik), ESMA	Teatamine	Andmed, digilahendused
Artikkel 8 – määratud süsteemi korraldaja ülesanded	Süsteemikorraldaja teavitab pädevat asutust keskandmebaasi kaudu taotluses esitatud teabe asjaomastest muudatustest.	Süsteemikorraldaja, pädev asutus (liikmesriik)	Teatamine	Andmed, digilahendused
Artikkel 9 – määramise tühistamine	Kui pädev asutus teeb otsuse süsteemi määramine tühistada, jõustub otsus kogu liidus ja pädev asutus teavitab keskandmebaasi kaudu sellest süsteemikorraldajat, liikmesriigi pädevat asutust, ESMAt, EBAt ja EKPSi.	Pädev asutus (liikmesriik), süsteemikorraldaja, ESMA, liikmesriigi pädev asutus, EBA, EKPS	Teatamine	Andmed, digilahendused
Artikkel 10 – pädev asutus	Liikmesriigid teavitavad ESMAt keskandmebaasi kaudu pädevatest asutustest ja registreerimisasutustest.	Pädev asutus (liikmesriik), ESMA	Teatamine	Andmed, digilahendused
Artikkel 11 – teabevahetus	Määravad asutused, registreerimisasutused, liikmesriikide pädevad asutused, artikli 22 lõikes 2 osutatud pädevad asutused, ESMA, EBA ja EKPS jagavad põhjendamatu viivitusega mis tahes teavet, mis on vajalik	Määravad asutused, registreerimisasutused, liikmesriikide pädevad asutused, artikli 22 lõikes 2 osutatud	Teatamine	Andmed, digilahendused, protsessi automatiseerimine

	käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks.	pädevad asutused, ESMA, EBA ja EKPS		
Artikkel 13 – registreerimise ja registreerimisest keeldumise kord	Taotlused, teave, teabepäringud ning otsused kolmandate riikide süsteemide registreerimise kohta tuleb esitada keskandmebaasi kaudu.	Kolmanda riigi süsteemi korraldaja, ESMA, EBA, pädev asutus (liikmesriik)	Andmete/dokumentide esitamine	Andmed, digilahendused
Artikkel 15 – registreeritud süsteemidest teatamine	Pärast süsteemi registreerimise kohta otsuse tegemist teavitab iga registreerimisasutus taotluse esitajat, kes on kolmanda riigi süsteemi korraldaja, ESMA, EBA ja EKPSi ning vajaduse korral teisi registreerimisasutusi oma otsusest.	Registreerimisasutus, kolmanda riigi süsteemi korraldaja, ESMA, EBA, EKPS, teised registreerimisasutused (vastavalt vajadusele)	Teatamine	Andmed, digilahendused
Artikkel 16 – registreerimise tühistamine	Kui registreerimisasutus tühistab registreerimise, teavitab ta süsteemikorraldajat ning ESMA, EBA, EKPSi ja vajaduse korral teisi registreerimisasutusi oma otsusest.	Registreerimisasutus, kolmanda riigi süsteemi korraldaja, ESMA, EBA, EKPS, teised registreerimisasutused (vastavalt vajadusele)	Teatamine	Andmed, digilahendused
Artikkel 22 – maksejõuetusmenetlus	Pädev asutus teavitab maksejõuetusmenetlusest viivitamata keskandmebaasi kaudu kirjalikult ESMA, EKPd/EKPSi, EBA, Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ja teisi liikmesriike.	Pädev asutus (liikmesriik), ESMA, EKP/EKPS, EBA, Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu, teised liikmesriigid	Teatamine	Andmed, digilahendused

4.2. Andmed

Kohaldamisalasse kuuluvate andmete üldine kirjeldus

Andmete liik	Viide (viited) nõudele (nõuetele)	Standard ja/või tehniline kirjeldus (kui see on asjakohane)
Süsteemi ELi süsteemiks määramise taotlemiseks vajalikud andmed	Artikli 5 lõige 1	<p>ESMA võib tihedas koostöös EKPSiga välja töötada regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et artikli 5 lõikes 1 osutatud tingimusi väärtpaberiarveldussüsteemide ja kliiringsüsteemide puhul täpsustada.</p> <p>EBA võib tihedas koostöös EKPSiga välja töötada regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et artikli 5 lõikes 1 osutatud tingimusi maksesüsteemide puhul täpsustada.</p>
Väärtpaberiarveldussüsteemide ja kliiringsüsteemide registreerimise ja määramise taotlemiseks vajalikud andmed	Artikli 13 lõige 13	<p>ESMA töötab tihedas koostöös EKPSiga välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada väärtpaberiarveldussüsteemide ja kliiringsüsteemide puhul järgmist:</p> <p>a) ühtsed elektroonilised vormingud lõikes 1 osutatud registreerimistaotluse esitamiseks keskandmebaasi;</p> <p>b) ühtsed elektroonilised vormingud artikli 4 lõikes 1 osutatud määramistaotluse esitamiseks</p>

		keskandmebaasi.
Määramise tühistamiseks vajalikud andmed	Artikli 9 lõige 2, artikli 9 lõige 4	\
Maksesüsteemide registreerimise ja määramise taotlemiseks vajalikud andmed	Artikli 13 lõige 15	<p>EBA töötab tihedas koostöös EKPSiga maksesüsteemide jaoks välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada teavet, mis tuleb esitada</p> <p>a) lõikes 1 osutatud registreerimistaotluses, eesmärgiga tõendada, et taotluse esitaja, kes on kolmanda riigi süsteemi korraldaja, ja kolmanda riigi süsteem vastavad kõigile käesolevas artiklis sätestatud asjakohastele nõuetele, sealhulgas artiklis 14 sätestatud tingimustele, ning täpsustada teavet, mis tuleb taotluses esitada kolmanda riigi süsteemi liidus asutatud liikmete kohta;</p> <p>b) artikli 4 lõikes 1 osutatud määramistaotluses, eesmärgiga tõendada, et taotluse esitaja, kes on süsteemikorraldaja, ja süsteem vastavad kõigile käesoleva määruse asjakohastele nõuetele.</p>
Registreerimise tühistamiseks vajalikud andmed	Artikli 16 lõige 2, artikli 16 lõige 4	\
Maksejõuetusmenetlusega seotud andmed	Artikli 22 lõige 2	\

Kooskõla Euroopa andmestrategiega

Selgitage, kuidas nõue (nõuded) on kooskõlas Euroopa andmestrategiega

Nõutav teave esitatakse elektroonilises standardvormingus, see salvestatakse ja seda töödeldakse keskandmebaasis. ELi süsteemide määramise ja kolmandate riikide süsteemide registreerimise eest vastutavad ametiasutused saavad juurdepääsu asjakohastele andmetele keskandmebaasis.

Kooskõla ühekordsuse põhimõttega

Selgitage, kuidas on kaalutud ühekordsuse põhimõtet ja kuidas on uuritud olemasolevate andmete taaskasutamise võimalust

Nõutav teave esitatakse elektroonilises standardvormingus keskandmebaasi ainult üks kord. Keskandmebaas võimaldab seejärel ELi süsteemide määramisega ja kolmandate riikide süsteemide registreerimisega tegelevatele ametiasutustele juurdepääsu asjakohastele andmetele, lihtsustades sellega protsessi ja kõrvaldades vajaduse esitada andmed mitmele pädevale asutusele.

Selgitage, kuidas on uued loodud andmed leitavad, juurdepääsetavad, koostalitlusvõimelised ja taaskasutatavad ning vastavad kvaliteetsetele standarditele

Andmeid töödeldakse keskandmebaasis ja esitatakse vastavalt eespool kirjeldatud ühtsetele andmepetsifikatsioonidele.

Keskandmebaas toimib andmete jagamise platvormina määramis- ja registreerimisprotsessis osalevate ametiasutuste vahel.

Andmevood

Andmevoogude üldine kirjeldus

Andmete liik	Viide (viited) nõudele (nõuetele)	Osalejad, kes andmed esitavad	Osalejad, kes andmed saavad	Andmevahetuse ajend	Sagedus (kui see on asjakohane)
Süsteemi ELi süsteemiks määramise taotlemiseks vajalikud andmed	Artikli 5 lõige 1	Süsteemikorraldajad	Pädev asutus (liikmesriik)	Määramise taotlemine	Määramise eesmärgil ja vastavalt vajadusele, kui määramise

					andmetes tehakse muudatusi
Süsteemidest ESMA-le teatamiseks vajalikud andmed	Artikli 6 lõige 2, artikli 6 lõige 3	Pädev asutus (liikmesriik)	ESMA	Teatamine	Vastavalt vajadusele
Määramise tühistamiseks vajalikud andmed	Artikli 9 lõige 2, artikli 9 lõige 4	Pädev asutus (liikmesriik)	ESMA, süsteemikorralda ja, muud asjaomased asutused, EBA, EKPS	Mittevastavus määramiskriteeriumidele	Vastavalt vajadusele
Kolmandate riikide süsteemide registreerimiseks vajalikud andmed	Artikli 14 lõige 1	Kolmandate riikide süsteemide korraldajad	ESMA, asjaomased asutused (liikmesriigi tasand), EBA, EKPS	Registreerimise taotlemine	Registreerimise eesmärgil ja vastavalt vajadusele, kui määramise andmetes tehakse muudatusi
Registreerimise tühistamiseks vajalikud andmed	Artikli 16 lõige 2	Pädev asutus (liikmesriik)	ESMA, süsteemikorralda ja, muud asjaomased asutused, EBA, EKPS	Mittevastavus registreerimiskriteeriumidele	Vastavalt vajadusele

Määratud ja registreeritud süsteemidega seotud andmed	Artikli 6 lõige 4, artikli 10 lõige 3, artikli 15 lõige 2, artikli 16 lõige 4	ESMA	Üldsus	Süsteemide määramise ja registreerimisega seotud andmete ajakohastamine / uute andmete kättesaadavus	Vastavalt vajadusele
Maksejõuetusmenetlusega seotud andmed	Artikli 12 lõige 2	Pädev asutus (liikmesriik)	ESMA; EKP/EKPS, EBA, Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ja teised liikmesriigid	Maksejõuetusmenetluse algatamine	Vastavalt vajadusele

4.3. Digilahendused

Digilahenduste üldine kirjeldus

Digilahendus	Viide (viited) nõudele (nõuetele)	Peamised volitatud funktsioonid	Vastutav asutus	Kuidas on arvesse võetud juurdepääset avust?	Kuidas on arvesse võetud korduvkasutatavust?	Tehisintellektitehnoloogia kasutamine (kui see on asjakohane)
--------------	-----------------------------------	---------------------------------	-----------------	--	--	---

Keskandmebaas	Artikkel 26	Andmete samaaegne jagamine määramis- ja registreerimisprotsessis osalevate ametiasutuste vahel	ESMA	ESMA/EBA (tihedas koostöös EKPSiga) töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada keskandmebaasi esitatavate andmete ühtsete elektrooniliste vormingute nõudeid.	Käesoleva määruse alusel keskandmebaasi esitatud andmed tehakse asjaomastele pädevatele asutustele kättesaadavaks, kui see on asjakohane või vajalik nende määrustest (EL) nr 648/2012 ja (EL) nr 909/2014 tulenevate ülesannete täitmiseks.	\
---------------	-------------	--	------	---	--	--------------------

Iga digilahenduse puhul selgitus selle kohta, kuidas digilahendus vastab kohaldatavale digipoliitikale ja õigusaktidele

Keskandmebaas

Digi- ja/või valdkondlik poliitika (kui see on asjakohane)	Selgitus selle kohta, kuidas see on kooskõlas
<i>Tehisintellektimäärus</i>	\
<i>ELi küberturvalisuse raamistik</i>	ELi küberturvalisuse raamistiku järgimine tagatakse ESMA ja EBA poolt tihedas

	koostöös EKPSiga välja töötatud tehniliste standardite ja spetsifikatsioonide rakendamisega.
<i>eIDAS</i>	∥
<i>Ühtne digivärv ja siseturu infosüsteem</i>	∥
<i>Muu</i>	∥

4.4. Koostalitlusvõime hindamine

Üldine kirjeldus digitaalsete avalike teenuste kohta, mida nõuded mõjutavad

Digitaalne avalik teenus või digitaalsete avalike teenuste kategooria	Kirjeldus	Viide (viited) nõudele (nõuetele)	Koostalitleva Euroopa lahendus(ed) (EI KOHALDATA)	Muu(d) koostalitluslahendus(ed)
Platvorm süsteemi määramise taotluste ja kolmandate riikide süsteemide registreerimise taotluste jaoks	<p>Luaa keskne kontaktpunkt süsteemi määramise elektrooniliste taotluste esitamiseks</p> <p>Luaa keskne kontaktpunkt kolmandate riikide süsteemide registreerimise taotluste esitamiseks</p> <p>Platvorm andmete töötlemiseks ja</p>	<p>Artikkel 4 – määramise ja määramisest keeldumise kord</p> <p>Artikkel 13 – kolmandate riikide süsteemide registreerimise kord</p>	//	

	jagamiseks määramis- ja registreerimisprotsessis osalevate ametiasutuste vahel			
--	--	--	--	--

Digitaalse avaliku teenuse nõude (nõuete) mõju piiriülesele koostalitlusvõimele

Platvorm süsteemide määramiseks ja kolmandate riikide süsteemide registreerimiseks

Hindamine	Meede (meetmed)	Võimalikud allesjäänud tõkked (kui see on asjakohane)
Kooskõla kehtivate digi- ja valdkondlike poliitikameetmetega Loetlege kohaldatavad kindlakstehtud digi- ja valdkondlikud poliitikameetmed	-	-
Korralduslikud meetmed avalike digiteenuste sujuvaks piiriüleseks osutamiseks. Loetlege kavandatud juhtimismeetmed	- ESMA/EBA (tihedas koostöös EKPSiga) töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada keskandmebaasi esitatavate andmete ühtsete elektrooniliste vormingute nõudeid.	-
Meetmed, mis on võetud andmete ühise mõistmise tagamiseks Loetlege sellised meetmed	- ESMA/EBA (tihedas koostöös EKPSiga) töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada keskandmebaasi esitatavate andmete ühtsete elektrooniliste vormingute nõudeid.	-

<p>Ühiselt kokku lepitud avalike tehniliste kirjelduste ja standardite kasutamine</p> <p>Loetlege sellised meetmed</p>	<p>- ESMA/EBA (tihedas koostöös EKPSiga) töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada keskandmebaasi esitatava teabe ühtsete elektrooniliste vormingute nõudeid.</p>	<p>-</p>
--	--	----------

4.5. Digimõõtme rakendamist toetavad meetmed

Digitaalset rakendamist toetavate meetmete üldine kirjeldus

Meetme kirjeldus	Viide (viited) nõudele (nõuetele)	Komisjoni roll (kui see on asjakohane)	Kaasatavad osalejad (kui see on asjakohane)	Eeldatav ajakava (kui see on asjakohane)
ESMA loob keskandmebaasi	Artikkel 26	\	ESMA	\
ESMA/EBA (tihedas koostöös EKPSiga) töötab välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, et täpsustada keskandmebaasi esitatavate andmete ühtsete elektrooniliste vormingute nõudeid.	Artikli 13 lõige 13, artikli 13 lõige 15	\	ESMA, EBA (tihedas koostöös EKPSiga)	Üks aasta pärast jõustumist